

SZAKDOLGOZAT

Szekeres Edit

2022

**Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Károly Róbert Campus**

Személyi jövedelemadó, mentességek, kedvezmények

KONZULENS

Dr. Tóth Eszter Ilona

egyetemi docens

KÉSZÍTETTE

Szekeres Edit

Pénzügy és számvitel szak

Adóigazgatási szakirány

Levelező tagozat

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETÉS.....	1
1.1.	A téma aktualitása, jelentősége.....	1
1.2.	Kutatási célok	2
1.3.	Tudományos előzmények	2
2.	IRODALMI ÁTTEKINTÉS.....	3
2.1.	Adózás alapelvei, különösen az alkotmányos-elvek érvényesülése	3
2.2.	A magyar adórendszer reformjai	4
2.3.	A magyar adórendszer alakulása napjainkig.....	5
2.4.	A személyi jövedelemadó hatálya	8
2.5.	Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek	9
2.5.1.	Nem önálló tevékenységből származó jövedelmek.....	10
2.5.2.	Önálló tevékenységből származó jövedelmek.....	11
2.5.3.	Egyéb, összevonás alá eső jövedelmek	11
2.6.	Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére vonatkozó szabályok.....	12
2.7.	Adókedvezmények és mentességek.....	14
2.7.1.	Adómentesség.....	14
2.7.2.	Adókedvezmények	16
2.8.	Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmények, rendelkezés az adóról..	20
2.8.1.	Tevékenységi kedvezmények.....	21
2.8.2.	Rendelkezés az adóról	21
2.9.	Gyermekek nevelő magánszemélyek adó-visszatérítése	22
3.	ANYAG ÉS MÓDSZER.....	24
3.1.	Felhasználni kívánt adatbázisok bemutatása	24
3.2.	Alkalmazandó statisztikai módszerek bemutatása.....	27
4.	EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK.....	30

4.1.	A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok értékelése a 2012-2021. években.....	30
4.2.	A bevallást készítő és a tényleges adófizetők vizsgálata a 2011-2020. adóévekben	34
4.3.	Az 1+1%-os felajánlások alakulása a 2012-2021. években.....	39
4.4.	ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása	41
4.5.	ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra	42
5.	KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	44
5.1.	A kutató munka alapján levont következtetésem	44
5.2.	Javaslat egy lehetséges személyi jövedelemadó rendszerre – saját modell bemutatása	46
6.	ÖSSZEFOGLALÁS	47
7.	IRODALOMJEGYZÉK	50
8.	TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE.....	55
9.	MELLÉKLETEK	56

1. BEVEZETÉS

A személyi jövedelemadó a nem szeretem téma az emberek körében. Miért kell fizetni? Miért ilyen sokat? Az adófizetés kötelezettség, nem örömkömben fizetjük, hanem egy nagyobb jó érdekében, a köz ellátására. De nem adományként, cserébe várunk valamit, bár a közgazdaságtani fogalom szerint az adó az állam javára fizetendő teher, melyért közvetlen ellenszolgáltatás nem jár. De közvetve kapunk vissza, működik az állam, mindenki teszi a dolgát, munkába jár, hivatalban ügyintéző, van óvoda, iskola, nyugdíj. Ezeket mindenki igénybe veheti, a működtetése pénzbe kerül, amihez mindenkinek hozzá kell járulnia.

Én alig jövök ki a fizetésemből, és ugyanannyit fizetek mint a szomszéd, akinek három autó áll a garázsában! A másik szomszédnak négy gyereke van, és élnek mint Marci Hevesen! Hogy vannak ezek?

Hazánkban 2013. óta egykulcsos szja-rendszer működik, így minden magánszemély ugyanolyan mértékű adót fizet, mely ily módon az alacsonyabb jövedelműek számára nagyobb terhet jelent, mert jövedelmüket szinte teljes mértékben napi létükre, élelmezésre, rezsire költik, míg a magasabb jövedelműeknek marad szórakozásra, nyaralásra, sőt megtakarításra, befektetésre is.

Az állam a fontosnak tartott célok érdekében kedvezményeket nyújthat, melyet társadalmunk, gazdaságunk építéséhez hozzájárulás alapján kíván biztosítani, elsősorban a munkajövedelmek adózásán keresztül igénybevehető például családi kedvezmények által.

1.1. A téma aktualitása, jelentősége

A téma választásomat főként saját munkám indokolja, hiszen az állami bevételek őreként azon szorgoskodom, hogy mindenki megfizesse az adóját. Számomra nagyon fontos, hogy az embereket az adótudatosság irányába tereljem.

Az adószabályok nem egyszerűek, de a szabály nem ismerete nem mentesít annak betartása és mulasztás esetén annak következményei alól. Mégis sokan veszik félvállról kötelezettségeiket. Egyesek évekig nem fizetnek, esetleg a tartozás elévülésére várnak, pedig van lehetőség adókönyvitést, fizetési kedvezményt kérelmezni a tartozás rendezése érdekében. Sokszor szembesülök azzal, hogy a jogok érvényesítése megelőzi a kötelezettség teljesítését.

1.2. Kutatási célok

A NAV 2011-2021. évi évkönyveiben közzétett adatokat tekintem át a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódóan, a kiemelt adóbevételeket, az szja-bevallások mennyiségi- és értékeit. Szakmai tapasztalatom alapján adózásunk két speciális területét esettanulmányban mutatom be.

- 1. A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok értékelése a 2012-2021. években**
- 2. A bevallást készítő és a tényleges adófizetők vizsgálata a 2011-2020. adóévekben**
- 3. Az 1+1%-os felajánlások alakulása a 2012-2021. években**
- 4. ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása**
- 5. ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra**

1.3. Tudományos előzmények

Adórendszerünk az eltelt három évtizedben jelentős változásokon ment át, a kezdeti 11 kulcsból mára fokozatosan egyetlen adókulcs lett. A felsőbb adókulcsok csökkentek, az alsóbb adókulcsok pedig emelkedtek, a nullás kulcs hamarosan megszűnt. Mikor 1988-ban bevezetésre került az szja-rendszer, akkor az elfogadtatás érdekében szükség volt erre a sávra. De később azt az érvet hozták fel ellene, hogy közteherviselés van, mindenkinek kell adót fizetnie. (JUHÁSZ 2019)

Az adókedvezmények, mentességek körében a döntéshozó preferenciái nyilvánulnak meg. Ezek ma főként a családok támogatását szolgálják, részben a fiatalok életkezdésének megalapozását mozdítják elő, illetve a több gyermeket nevelők számára biztosítanak nagyobb jövedelmet a családi adókedvezmények. Sokat javítana a helyzeten, ha ehhez valódi családi adózást választhatnának az egyéni adózás helyett a családok. (AMBRUS 2012)

2. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

„Az adóbevételek biztosítása érdekében, az állampolgárok közterhekhez való hozzájárulásának alkotmányos kötelezettségéből kiindulva az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:” kezdődik a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény, a jelenleg is érvényben levő szabályozó eszköz. Az eljáró szervek és az adóalanyok joggyakorlatát és kötelezettségeinek teljesítését az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény és az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvényben foglaltak szabályozzák.

A közteherviselés alkotmányerejű szabályait legelőször a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény mondta ki (JUHÁSZ 2019), melynek 4.§ c) pontja szerint törvényben kell szabályozni különösen az állami pénzügyeket, az adókat és az adójellegű köteleességeket.

2.1. Adózás alapelvei, különösen az alkotmányos-elvek érvényesülése

Az adózás általános célja a terhek szétosztása, a közös fogyasztás finanszírozásának biztosítása, mely által fontos szerepet kap a társadalmi osztályok és rétegek jövedelmének szabályozásában. Ezt már a korai közgazdász gondolkodók is megfogalmazták, mint Colbert, Ricardo. Már ekkor megfogalmazódott az az alapvetés, hogy adót mindenki a fizetőképessége szerint, a számára legalkalmasabb időben fizessen, és a beszedés minél kevesebbe kerüljön. (SMITH 1789)

Az igazságos, méltányos adóbeszedés érdekében öt alapelv betartása szükséges (HERICH 2017):

- Egyenlőségi elv: mindenki azonos (egyenlő) áldozatot vállaljon (egyforma adófizetés)
- Áldozat elmélet: magasabb jövedelműek több adót fizessenek, azaz progresszív módon
- Hatékonysági elv: legcélszerűbb a degresszív adózás, mert a progresszív adózás a hatékonyan működő területekről von el tőkét a kevésbé hatékonyakra
- Fogyasztási elv: az adófizetés alapja a társadalmi össztermelésből való igénybevétel, így „adóelkerülésre” nincs lehetőség, egyszerűen kivitelezhető, megtakarításra ösztönöz, viszont a legszegényebbek fogyasztását korlátozza

Az egyes elvek természetesen nem érvényesülhetnek egyszerre (BOZSIK et al. 2017), mert láthatólag az alapelvek is kissé ellentmondásosak, de mindenképpen törekednünk kell arra, hogy összességében pozitív legyen a végeredmény.

2.2. A magyar adórendszer reformjai

A közteherviselés igénye csak a reformkorban jelent meg, elsők között Kossuth Lajos Pesti Hírlapba írt vezércikkeiben, melyet zászlajára tűzött az 1848-as forradalom, s a követelés az 1848. évi VIII. törvénycikkben testesült meg. Elsőként mondta ki az általános és egységes adókötelezettséget, eltörölte az ősiséget, megszüntette a nemesség adómentességét, s vele a földesuraknak járó adó és más pénzbeli fizetések rendszerét, mint az úrbér, a dézsma, a robot (JUHÁSZ 2009).

A Kossuth pénzügyminisztersége alatt megvalósult változások tekinthetők **adórendszerünk első reformjának**. (SZABÓ et al. 2009)

A szabadságharc leverése után közigazgatásunk a bécsi Királyi Kamara fennhatósága alá került, egységes adórendszer került bevezetésre, az 1849. évi VII. törvénycikk megerősítette a közteherviselést, bevezette a föld- és házadót, a keresetadót, a pálinka- és italmérési adót, továbbá a külföldön tartózkodókat a háromszoros mértékű távolléti adó terhelte. (JUHÁSZ 2009)

A Wekerle Sándor nevéhez fűződő 1909-es **második adóreform** (SZABÓ et al. 2009) alapjait a kiegyezés utáni évtizedek mélyülő belpolitikai válsága, a társadalom különböző rétegei között egyre növekvő ellentétek és a megváltozott gazdasági körülmények teremtették meg. A sajátos magyar kulturális és gazdasági körülmények, hagyományok és az újonnan megjelent szociális érdekek képviselőjének igénye lehetővé tette Wekerle számára az adórendszerünk alapvető hibájának tartott, az osztrák mintájú adórendszerrel való szakítást. Ennek legjelentősebb eredménye a progresszív jövedelemadózás bevezetése. (JUHÁSZ 2016). A reform kettős célt valósított meg, az adóbevételek növelését és progresszív adótételű jövedelemadóval az arányos közteherviselést. (SZABÓ et al. 2009)

Az 1945 után bevezetett szocialista adórendszer tekinthető a **harmadik adóreformnak** (SZABÓ et al. 2009), mely a főként a termelő nagyvállatokra kivetett nagy rátájú, forgalmi típusú adók voltak, melyek mellett a korábbi nyereségadók is érvényben maradtak. A mezőgazdaságból élők beszolgáltatási kötelezettségét eltörölték, de továbbra is természetben fizették adójukat. A jövedelemadó 20%-kal csökkent, bizonyos önálló tevékenységet folytató személyek „a maszekok” mentességet kaptak. Az időszak adópolitikáját az egyre dagadó államadósság és a különböző érdekek közötti lavírozás határozta meg, melynek eredményeként újabbnál újabb adók jelentek meg, melyeket folyamatosan kedvezményezni kényszerült az állam. De a megváltozott gazdasági

körülmények között a magyar gazdaság termelékenysége, jövedelem termelőképesége nem volt megfelelő.

Szükség volt tehát a **negyedik adóreformra** (SZABÓ et al. 2009), így Kupa Mihály vezetésével az Adóreform Bizottság a Nyugat-Európában már jól működő rendszer mintájára dolgozta ki az új adórendszert, melynek célja *„a gazdaságirányítás egészének továbbfejlesztésébe ágyazva – olyan adó- és árviszonyok kialakítása, amelyek a gazdaság kibontakozását szolgáló gazdaságpolitika eszközeként a mainál kedvezőbb környezetet adnak az önálló (kockázatotvállaló) vállalati gazdálkodáshoz...”* vázolta elképzeléseit Kupa Mihály 1987 júniusában (JUHÁSZ 2019).

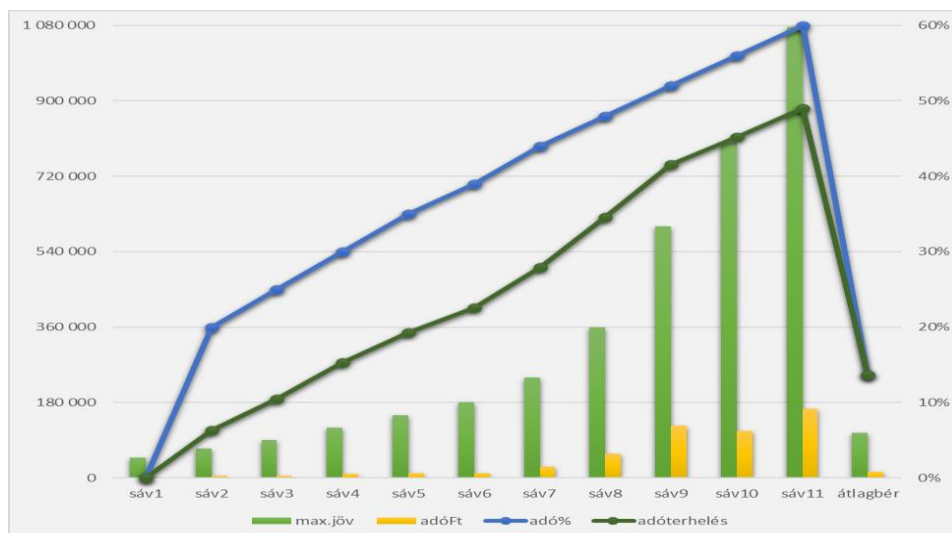
Néhány hónap alatt törvények, törvényerejű- és végrehajtási rendeletek sora született meg, az 1987. évi VI. törvény a magánszemélyek jövedelemadójáról, vagy az általános forgalmi adóról, vállalkozói adóról. Minisztertanácsi rendelet szabályozta az adóigazgatási eljárás új szabályait, és a 14/1987. (V. 13.) MT rendelet az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról az intézményrendszerét is megalapozta. De több kapcsolódó terület is új szabályokat kapott, például az adótanácsadói tevékenység és könyvviteli rend is. Az új szabályok 1988. január 1-től megszűntették például többek között a béradót, felhalmozási adót, a városi- és községi hozzájárulást, bevezették a magán személyek személyi jövedelemadóját, a vállalkozói nyereségadót és a teljes termék- és szolgáltatás palettát lefedő általános forgalmi adót. (SZABÓ et al. 2009)

2.3. A magyar adórendszer alakulása napjainkig

Az **1988-2009. időszakban** az adórendszerünk sávós, progresszív jövedelemadó-rendszer volt, azaz az adókulcs és a jövedelem nem egyenes arányban emelkedett, hanem bizonyos megállapított értékhatárok túllépésével az adott értékhatár feletti adóalap magasabb adókulccsal adózott. Így tehát a magasabb, vagy akár extra jövedelemnek is volt olyan része, mely a legkisebb adómértékkel adózott.

Az 1988-as adóreform keretében először is a béreket bruttósították, mely a jövedelemadó-előleg levonását követően a fizetés szinten tartását szolgálta, de így visszagondolva kétségtelenül szerepet játszott benne az esetleges társadalmi ellenállás, elégedetlenség elkerülése is. Ezzel én meglehetősen jól jártam, hiszen a fizetésem 3.500 forintról bruttósították 4.000 forintra, az éves fizetésem 48.000 forint lett, mely az adómentes sáv felső határa volt, tehát valójában nettó 14% béremelést kaptam. De nem csak irodistaként dolgoztam, hanem hétvégén lejártam az üzembe, GMK-ztam, amiből még több mint 20.000

forintot kerestem, mely a következő 20%-os mértékkel adózott. A legmagasabb, 60% adókulccsal azoknak kellett számolniuk, akiknek a 800.000 forintot meghaladta a jövedelme. Az 1. ábra bemutatja az 1988. évi adótáblát, szemlélteti az egyes adósávokhoz tartozó maximális jövedelmet és a halmozott jövedelem alapján annak tényleges adóterhelését is.

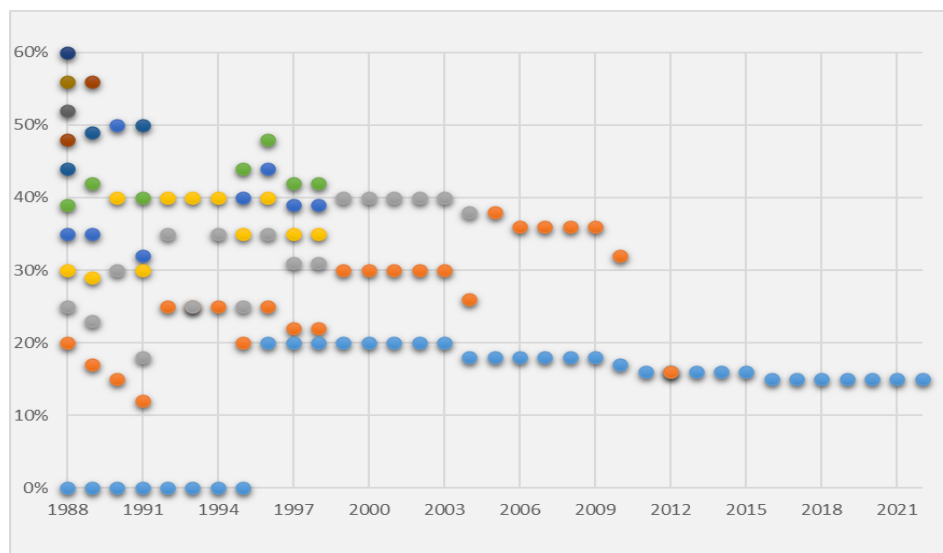

1. ábra: Az 1988. évi adótábla

Forrás: a nettober.com és a ksh.hu alapján saját szerkesztés

A 60%-os adókulcsnál maximális jövedelemről nem beszélhetünk, így szemléltetésnek az átlagbér 10-szeresét kitevő jövedelem adózását választottam. Az 1988. évi átlagbérről vonatkozó adat arra is rávilágít, hogy az adótábla meglehetősen gáláns adózást biztosított a magas keresetek esetében.

Az új szja-rendszer bevezetésekor 11 kulcsos volt, mely 1992-ben jelentős mértékben 4-re csökkent, de 1995-1998. között ismét 6 kulcsos volt. Nem csak az adósávok száma, de mértéke is széles skálán mozgott, 0-60%-ig. A kulcsok számának csökkenésével azok mértéke is csökkent. A legalsó adósáv növekedése ugyan elég jelentős mértékű volt, de időhorizontját tekintve stabilitás volt rá jellemző. A legmagasabb adókulcs különböző mértékben, és más-más időszakonként, de jelentősebb mértékben csökkent. Az adókulcsok alakulását a 2. ábra szemlélteti.

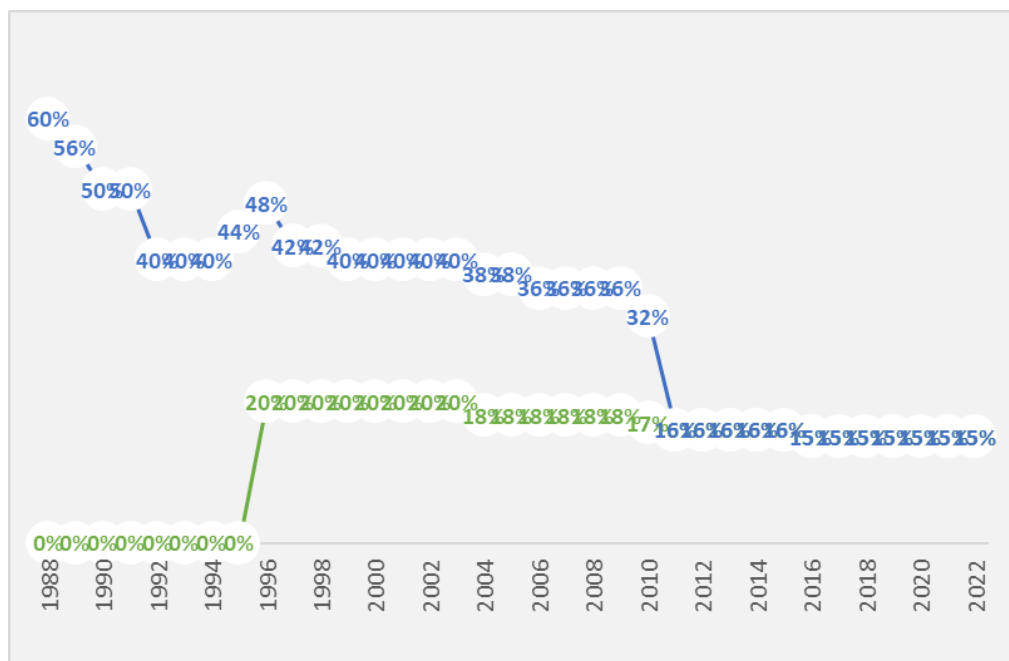

2. ábra: Az adókulcsok mértékének és számának alakulása

Forrás: a nettober.com alapján saját szerkesztés

1996-tól bevezetésre került az adójóváírás, mely a nulla %-os kulcs megszűnését volt hivatott ellensúlyozni a munkajövedelemből élők számára (Parlamenti nagytő 1995). A bevezetésekor ez más-más adókulcsokat és sávhatárokat jelentett a bér- és az egyéb jövedelmek után, ez meglehetősen megbonyolultta az alkalmazását. A rendszer később egyszerűsödött, havi fix összegű jóváírásra, mely az utolsó évben, 2011-ben 12 100 Ft volt.

Szükségessé vált a magyar szja-rendszer egyszerűsítése, ehhez 2007-ben IMF segítséget is kértünk, és az adójóváírás kivezetését, az egyenletlen marginális kulcsokat nulla kulcs, és esetleg egy középső kulcs bevezetését javasolták. (BAKOS et al. 2008) Megfogadva a tanácsot, a 2010-2012. évek átmeneti időszak volt az egykulcsos adórendszer irányába, egy kis csavarral. Bevezetésre került a köznyelvben superbruttósításnak nevezett módszer, a személyi jövedelemadó-alapja nem a bruttó bér, hanem 27%-os ún. adóalap-kiegészítéssel megnövelt összeg lett. (NAV 2011) 2010-ben az adóalapkiegészítéssel növelt 5 millió Ft-os összegnél volt a választóhatár, alatta 17%-kal, fölötté 32%-kal adózott a jövedelem. 2011-ben a magasabb jövedelműek jelentős kedvezményt kaptak, megszűnt a magasabb adókulcs, és hogy az alacsonyabb keresetűek se „panaszkodjanak”, 1%-kal 16%-ra csökkent az adókulcs. 2012-ben némi kedvezmény történt az alacsonyabb jövedelműek irányába, a 16% adókulcs mellett az adóalap-kiegészítés összegét az összevont adóalapba tartozó 2.424 ezer Ft forintot meg haladó része után kellett megállapítani.

3. ábra: Az szja mértékének alakulása

Forrás: a nettober.com alapján saját szerkesztés

2013-tól, mint azt a 3. ábra szemlélteti valódi egykulcsos jövedelemadó-rendszer lépett hatályba, azonos mértékkel adózott a minimálbér és az extra jövedelem egyaránt. A ma is hatályban lévő 15%-os szja-kulcs 2016-ban került bevezetésre.

2.4. A személyi jövedelemadó hatálya

A magyar személyi jövedelemadózás fontos sajátossága, hogy személyi jellegű, nincs jelentősége a családi, illetve egyéb körülményeknek, foglalkozásnak, állampolgárságnak. **Alanya** minden magánszemély, beleértve a mezőgazdasági őstermelőt és az egyéni vállalkozót, aki Magyarország területén, belföldön szerez jövedelmet. (VANO et al 2009) Ilyen jövedelmet belföldi, illetve külföldi illetőségű magánszemély is szerezhet, külföldi esetén figyelemmel kell lenni az OECD kettős adóztatást kizáró bilaterális egyezményeire, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 110-113. cikkelyére.

Az adóalanyiság atipikus esete a munkáltató által juttatott egyes béren kívüli és egyes meghatározott juttatások, például, a Széchenyi Pihenő Kártyára e törvény által meghatározott összegű, szakszervezet által üdülőben nyújtott üdülési szolgáltatás révén juttatott jövedelemből személyenként a minimálbér összegét meg nem haladó rész, ezeket a magánszemély, a munkavállaló kapja, az adókötelezettség azonban főszabályként a **kifizetőt**

terheli (SZILOVICS 2016), de a törvény rendelkezései értelmében ezen juttatások a meghatározott mértéket meghaladó része a magánszemély jövedelmeként adókötelesek.

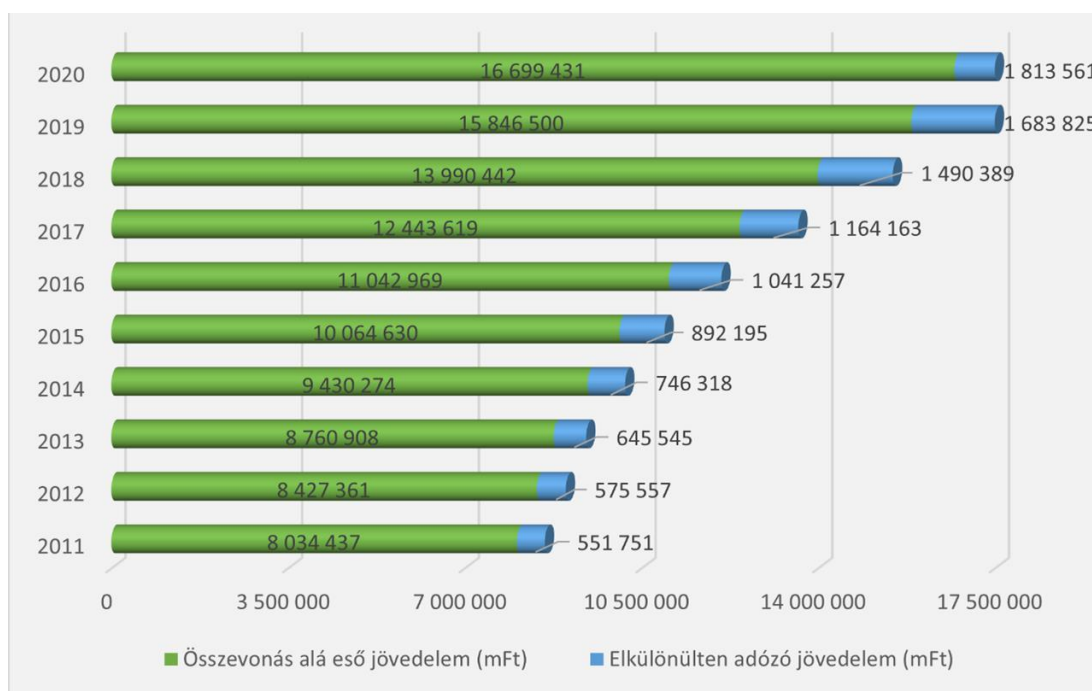
A személyi jövedelemadó-kötelezettség **tárgya** a magánszemély adott naptári évben megszerzett jövedelme, belföldi illetőségű magánszemély összes jövedelme, külföldi illetőségű magánszemély belföldről származó jövedelme.

A személyi jövedelemadó **alapja** a magánszemély adóköteles jövedelme. Főszabályként **jövedelem** a megszerzett bevétel egésze, vagy a bevétel a törvény szerint elismert (igazolás nélkül, illetve átalányban elszámolható) költséggel csökkentett része, illetve a bevétel törvényben meghatározott hányada, kivéve, ha a bevételt a jövedelem kiszámításánál nem kell figyelembe venni.

Praktikusan beszélhetünk elkülönülten adózó és összevonás alá eső jövedelmekről, az utóbbi esetében önállóan és nem önállóan adózó jövedelmekről.

2.5. Az összevont adóalapba tartozó jövedelmek

Az összevont adóalapba tartozik az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi önálló, és nem önálló tevékenységből származó, illetve egyéb bevételből megállapított jövedelem (4. ábra).

4. ábra: Az adóalap megoszlása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A bevallott jövedelmek nagyságrendje a 2011-2020. időszakban jelentős mértékben megnövekedett, és ezen belüli megoszlásuk is változott, jelentős mértékben, majdnem kétszeresére növekedett az elkülönülten adózó jövedelmek aránya.

2.5.1. *Nem önálló tevékenységből származó jövedelmek*

Munkaviszonyból származó bérjövedelem

A munkáltatótól, kifizetőtől kapott igazolások alapján a munkaviszonyból származó és a közfoglalkoztatási jogviszonyban megszerzett jövedelem. A munkáltató által átvállalt kötelezettség, vagy elengedett tartozás. A magánszemély javára vagy érdekében teljesített kiadás teljes összege, a munkáltató által üzemeltetett gépjármű vezetőjeként üzemanyag-megtakarítás címén fizetett összeg, ebből havi 100.000 forint levonható. Az egyszerűsített foglalkoztatásból származó bevétel mentesített keretösszeget meghaladó része, melyet úgy számítunk ki, hogy a január 1-jén érvényes napi minimálbér 130%-át megszorozzuk a munkavégzés napjainak számával (NAV 2021)

Munkaviszonnyal kapcsolatos költségterítés

Saját illetve nem saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatalos (üzleti) célú használatáért kapott költségterítés, bedolgozói költségterítés címén bizonylat nélkül munkadíjának legfeljebb 30%-a, távmunkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó költségek: internet, rezsi díj.

Külszolgálatért kapott jövedelem

A tartós külszolgálat időtartama alatti díjazás devizailletmény-része, külföldi kiküldetésért kapott illetmény forintra átszámítva, a nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, külszolgálat címén bevételt szerző magánszemélynél, kizárólag az e tevékenységére tekintettel kapott napi 60 eurónak megfelelő forintösszege. (NAV 2021)

Más bérjövedelem

A nem munkaviszonyával összefüggésben kapott, kvázi munkabért helyettesítő ellátások, mint az álláskeresői járadék, álláskeresői segély, tartalékos katonai szolgálatot teljesítő magánszemély illetménye, táppénz, gyed, keresetpótló járadék, nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban végzett tevékenység díjazása.

Más nem önálló tevékenységből származó jövedelmek és költségterítés

választott vagy kijelölt tisztségviselői tiszteletdíj, társas vállalkozás magánszemély tagjaként személyes közreműködés ellenértékeként kapott jövedelem, értékpapír formájában megszerzett jövedelem; a tevékenységre tekintettel kapott költségterítés, pl.: gépjármű üzemanyag térítés, megtakarítás.

2.5.2. *Önálló tevékenységből származó jövedelmek*

Az egyéni vállalkozó, a mezőgazdasági őstermelő, a bérbeadó, a választott könyvvizsgáló, az európai parlamenti képviselői és a helyi önkormányzati képviselői, és a munkavégzésre irányuló más szerződés alapján, az ún. megbízási szerződéssel végzett tevékenységért, ingatlan-bérbeadásból származó jövedelem, illetve a tevékenységekre tekintettel kapott költségterítés összege és a tételesen vagy bizonylat nélküli költségelszámolás alapján elszámolható (vagy ezek kombinációjával megállapított) költségeivel csökkentett összege. (NAV 2021)

Ingó vagyontárgyak, ill. ingatlan értékesítéséből származó jövedelem

Gazdasági tevékenység keretében, azaz üzletszerűen folytatott értékesítési tevékenységből származó bevétel a tevékenység érdekében felmerült költségek, illetve a szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettségre tekintettel ennek 87%-a az adóköteles jövedelem.

Egyéni vállalkozói jövedelem

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó személyes munkavégzés címén vállalkozói költségként elszámolt vállalkozói kivétjének összege, vagy az átalányadózás szabályai szerint megállapított a jövedelme

Mezőgazdasági őstermelői jövedelem

Az őstermelői bevételéből átalányadózással, tételes költségelszámolással, 10%-os költséghányad alkalmazásával megállapított jövedelme

2.5.3. *Egyéb, összevonás alá eső jövedelmek*

Egyéb jövedelem minden olyan bevétel, amelynek adókötelezettségére eltérő rendelkezést az Szja tv. nem tartalmaz. A bevétel megszerzése érdekében felmerült, a magánszemély által szabályszerűen igazolt kiadással, költséggel csökkentett jövedelem, illetve, ha ez után szociális hozzájárulási adó fizetési-kötelezettség terheli, akkor a jövedelem 87% számít adóköteles jövedelemnek. (NAV 2021)

Ilyen jövedelmek: értékpapír-juttatás, kamatként megszerzett jövedelem, bizalmi vagyonkezelésből, magánalapítványból származó bevétel; önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár által a tagnak teljesített nem adómentes nyugdíjszolgáltatás és az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár által nyújtott olyan szolgáltatás (kifizetés, juttatás), amit nem törvényben meghatározott szolgáltatási körében és feltételekkel nyújtott, és nem adómentes; nyugdíj-előtakarékossági számláról történő, adómentes nyugdíjszolgáltatásnak nem minősülő kifizetés.

A kettős adóztatást kizáró egyezmény alapján külföldön adózott, de a külföldön megfizetett adó beszámításával belföldön is adóköteles jövedelem

Olyan országból származó, vagy olyan országban adóztatható belföldről származó jövedelem, amely országgal Magyarországnak van kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezménye, vagy a két ország között viszonyosság áll fenn, és az egyezmény a külföldön adóztatható jövedelmet nem mentesíti Magyarországon az adóztatás alól, ugyanakkor a külföldön megfizetett adó magyarországi beszámításáról rendelkezik, e jövedelem forintra átszámított összege.

A kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adózott jövedelem

Külföldön is adózott, olyan országból származó jövedelem, amellyel Magyarországnak nincs kettős adóztatást kizáró egyezménye; belföldi munkáltatótól, megbízótól a külföldön végzett tevékenység után kapott, de a kettős adóztatást kizáró egyezmény hiányában külföldön is adóköteles jövedelem forintra átszámított összege.

2.6. Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére vonatkozó szabályok

A **fizetendő adó mértékéről** a 8. § rendelkezik, ha e törvény másként nem rendelkezik - az adóalap 15%-a. Illetve belföldi illetőségű magánszemély által megszerzett külön adózó jövedelem esetében az adóalap 5%-ánál nem lehet kevesebb, azonban az adót csökkenti a jövedelem után külföldön megfizetett adó.

Az adó megállapítására vonatkozó szabályozást a törvény V. Fejezete szabályozza, és a 2008. évi LXXXI. törvény 3. §. értelmében 2009. I. 1-jétől. megszerzett jövedelmekre és keletkezett adókötelezettségekre kell alkalmazni, továbbá az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény előírásaira kell figyelemmel lenni.

A magánszemély az adókötelezettségét adóévenként, önadózással (önálló adóbevallás benyújtásával), vagy az állami adó- és vámhatóság közreműködésével készített adóbevallási

tervezettel teljesíti. A kifizetői adatszolgáltatásokon alapuló tervezetet az adóhatóság március 15-től teszi elérhetővé az [eSZJA](#) felületen, ahol az adózónak módjában áll azt javítani, kiegészíteni, de ha az adózó azt meg sem tekinti, akkor automatikusan bevallásnak minősül. Az elektronikus kapcsolattartásra szolgáló elérhetőséggel nem rendelkező magánszemély szintén március 15-éig (postai úton, telekommunikációs eszközön keresztül küldött rövid szöveges üzenetben, vagy más elektronikus úton) kérheti, hogy az adóhatóság az adóbevallási tervezetet papíralapon, postai úton megküldje részére. A bevallás tervezet tartalmazza a kifizetői adatszolgáltatáson alapuló, az adóhatóság nyilvántartásában szereplő személyi jövedelemadó-, egyszerűsített közteherviselési hozzájárulási adó- és szociális hozzájárulási adó fizetési-kötelezettséggel terhelt jövedelemre, az adó alapjára és adó fizetési-kötelezettségre vonatkozó adatokat. Az adóköteles bevételt szerzett mezőgazdasági őstermelő, az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett magánszemély és az egyéni vállalkozó adóbevallási kötelezettségét az adóbevallási tervezet felhasználásával vagy adóhatósági közreműködés nélkül készített önálló bevallás benyújtásával teljesíti.

Az adót az adóbevallás benyújtására előírt határidőig kell megfizetni, de az adóbevételek folyamatossága érdekében év közben adóelőleget kell fizetni. Ha az év közben a kifizető által adóelőlegként levont, vagy az adózó által megfizetett adóelőleg az adózó javára többletet mutat, akkor a visszaigényelhető adót az állami adó- és vámhatóságnak a visszaigényléshez szükséges adatok beérkezésétől számított 30 napon belül kell kiutalnia, de a kiutalás időpontjában fennálló, általa nyilvántartott köztartozás tekintetében megilleti a visszatartási jog. Amennyiben a magánszemély a visszaigénylésről nem nyilatkozik, vagy a szükséges adatokat a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig nem nyújtja be, a visszaigényelhető adó nem kerül kiutalásra, azt külön kiutalási kérelem benyújtásával kérheti az adózó. (1995. évi CXVII. törvény 2022)

Az adózó az általa már beküldött bevallás adataiban olyan hibát észlel, ami az adót, az adó alapját vagy a költségvetési támogatást érinti, akkor azt a törvény által biztosított önellenőrzési jogával élve módosíthatja. Önellenőrzésre az elévülési időn belül, azaz az eredeti bevallás beadásának utolsó napjától számított 5 éven belül van lehetőség. Az önrevíziós bevallást az adózó, saját elhatározásából nyújtja be, és ezen időn belül tetszőleges számban megteheti.

2.7. Adókedvezmények és mentességek

Az adó tehát több élű fegyver. Alkalmas eszköz arra, hogy visszaszorítson bizonyos nem kívánt és preferáljon bizonyos támogatni kívánt tevékenységeket. (BENCSEK - SZENTKIRÁLYI 2011) Az alacsony adókulcs magától értetődően jó a kevésbé jól keresőknek, de valójában a magasabb jövedelműek járnak vele jól, mert ők a nagyobb jövedelmükből nem csak a megélhetésükre tudnak költeni, hanem abból tartalékot is képesek képezni. Az adókedvezmények és mentességek útján elsősorban nem a jövedelem nagysága, hanem más szempontok, például tevékenység, társadalmi szerepkör alapján tesz különbséget a kormányzat. A preferált adózói kör ezáltal csökkentheti adófizetési kötelezettségét.

2.7.1. Adómentesség

Az szja törvény 7. § meghatároz olyan bevételeket, illetve költségeket, melyeket az adóalap megállapításakor nem kell figyelembe venni. Ezek egy része adómentes, melyeket az 1. számú melléklet nevesít, így például a következőket:

Szociális és más ellátások közül adómentes

Az állami szociális vagy társadalombiztosítási rendszer keretében nyújtott jövedelempótlék, árvaellátás; a nyugdíj, a baleseti járadék; szociális segély, a gyermekvédelmi pénzbeli ellátások, a nevelőszülőnek járó nevelési díj, vakok személyi járadéka; nagycsaládok személygépkocsi-szerzési támogatása, temetési segély; kiskorú gondozási díja, gyógyintézeti beteg ápolási díja.

Lakhatáshoz kapcsolódóan adómentes

Az új lakások építéséhez, új és használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető lakáscélú támogatás, lakáscélú kölcsönök kamattámogatása; lakás-takarékpénztári szerződéshez nyújtott állami támogatás.

Közcélú juttatások körében adómentes

a közhasznú alapítvány által tanulmányokra, kutatásra, külföldi tanulmányútra folyósított összeg; az olimpiai járadék; kiemelkedő sporteredmények elérésében közreműködő nyugdíjas sportszakemberek szociális támogatása; 1989. október 23. napját megelőzően politikai okból üldözött személynek juttatott összeg; jótékony célú közadakozásból származó juttatás; a COVID-19 vírus járványban elhunytak hozzátartozóit segítő alapítványtól származó juttatás.

Egyes tevékenységekhez kapcsolódóan adóment

A különféle ösztöndíjak, egyéb juttatások, kedvezmények; vendégtanári tevékenység jövedelme, különféle hazai és külföldi elismerések tárgyasult formája, járadékai; különféle egyházi jogi személy rendszeres juttatása, perselypénz, adomány; szépkorúak jubileumi juttatása; borraavaló; nagyszülői gyermekgondozási díj; munkavállalók számára EU-s forrásból juttatott szolgáltatás; termőföld mezőgazdaság célú átengedésért kapott összeg; súlyosan hátrányos helyzetű munkavállalók munkavállalást ösztönző juttatása.

Károk megtérülése, a kockázatok viselése körében adómentes

Az a juttatás, melyet a károsult, jogszabályban meghatározott feltételek szerint, közadakozásból, vagy a munkáltatójától segélyként, támogatásként kap, tartásdíj, kártalanítás, kárpótlás, sérelemdíj, a nyugdíjszolgáltatásnak minősülő kifizetés; személybiztosítás alapján nyújtott szolgáltatás.

Egyéb indokkal adómentes

Az örökség, hagyomány vagy meghagyás címén megszerzett vagyoni érték; más magánszemély által ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott vagyoni érték; nem üzletszerű tevékenységből származó árfolyamnyereség; házassági vagyontársaság megszüntetése következtében ingónak, ingatlannak, jognak vagy értékpapírnak a házastárs által történő megváltásából származó jövedelem; donornak juttatott vagyoni érték, költségtérítés, jövedelemkiesés megtérítése; pályázat útján biztosított ingyenes vagy kedvezményes számítógép- és internethasználat; költségvetés terhére elengedett, vagy átvállalt kötelezettség összege; hallgatói hitellel kapcsolatos célzott kamattámogatás; életjáradéki szerződésből származó jövedelem; bizonyos elengedett követelések; társadalmi felzárkóztatási képzésben részt vevő magánszemély számára jogszabály, pályázat, programterv alapján elnyert képzési támogatás, hitelintézeti gyámhatósági betét kamata, végtörlesztés miatt megszűnő kötelezettség, elengedett követelés, Magyar Honvédség egyenruházati ellátmányra 15% meg nem haladó pénzbeli juttatás, munkaerő-toborzás támogatásaként adott lakhatási támogatás, mezőgazdasági de minimis támogatás, adósságrendezés során elengedett követelés, vámmhatóságtól kapott kártérítés, sportolók részére kifizetett pénzdíj, szervezőbizottsági tisztségviselők, a sportolók és önkéntesek részére adott formaruhák, természetben biztosított ellátás, praxisjog átruházásáért kapott ellenérték, diákhitelből a gyermekvállaláshoz kapcsolódóan elengedett tartozás, nyugdíjas egyszeri juttatása és tizenharmadik havi ellátása, lakosság széles köre részére a helyi

önkormányzat által természetben biztosított juttatás vagy ennek pénzbeli térítése, babaváró támogatás kamattámogatása és gyermekvállalási támogatás, kiemelt nemzetközi sportrendezvénynek minősített eseményen napidíj, költségtérítés, formaruha, természetben biztosított ellátás.

A nem pénzben kapott juttatások közül adómentes

Oktatási, egészségügyi és szociális ellátással összefüggésben például étkezés, gyógyüdülés kedvezménye, tömegközlekedési jegy, bérlet, munkahely által biztosított sportolási lehetőség, baleset- és egészségvédelmi eszköz, nyert érem, serleg, trófea; egyesület, egyházi jogi személy által évente egy alkalommal jutatott tárgyjutalom 5.000 forintot meg nem haladó része; államközi és az államok feletti szervezetekkel kapcsolatos diplomáciai esemény alkalmával nyújtott vendéglátás, kapcsolódó szolgáltatás, ajándék; egyházi szervezet tartási kötelezettségéből adódó juttatás, magánszemély tag egyéni szükségleteinek fedezetére kapott pénzbeli vagy nem pénzbeli juttatás; Nemzeti Kulturális Alap támogatásával szervezett rendezvényhez, programhoz kapcsolódó utazás, szállás, étkezés; katasztrófavédelemben részt vevő magánszemély természetbeni ellátása; a büntetés-végrehajtási intézetből szabaduló magánszemély részére kiadott, évszaknak megfelelő öltözet; csoportos létszámleépítés miatt elbocsátott munkavállalók részére nyújtott olyan szolgáltatás, mellyel a munkáltató a munkavállaló újra-elhelyezkedését támogatja; MRP szervezet résztvevőjének tulajdonába adott értékpapír; szociális villamosenergia-ellátás keretében nyújtott kedvezmény vagy támogatás, díjvisszatérítés; Hősi Halottak és a katonai szolgálattal összefüggő betegségben, balesetben elhunytak árvái részére adományozott ajándék; kifizető által biztosított védőoltás, járványügyi szűrővizsgálat; oktatási intézmények működési körében meghirdetett rendezvényen nyújtott szolgáltatás, vendéglátás.

2.7.2. Adókedvezmények

Az adókedvezmény szociális és gazdasági célok érdekében alkalmazott adókönyvités. Célja, a kedvezőbb, alacsonyabb adófizetési kötelezettséggel az adóalanyok magatartásának befolyásolása, például a családalapítás, több gyermek vállalásának ösztönzése, vagy az emberek bizonyos csoportjának, hátrányos élethelyzetének javítása, például betegség esetén.

A személyi jövedelemadó kedvezmények korábban a ténylegesen fizetendő adót csökkentő kedvezmények voltak, 2021-től kezdődően minden típusuk az összevont adóalap terhére vehető igénybe. Ha az adózó több kedvezmény igénybevételére is jogosult az

adókedvezmények érvényesítésének meghatározott sorrendje van. Ezek: 1. négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, 2. személyi kedvezmény, 3. első házasság kedvezménye, 4. családi kedvezmény. (NAV 2022)

Ha az adózó olyan kedvezményt vesz igénybe, melyre nem jogosult, és emiatt az adóbevallásában 10 ezer forintot meghaladó befizetési kötelezettsége keletkezik, akkor ennek 12%-át különbözeti-bírságként meg kell fizetnie az adóhátralékával együtt.

NÉTAK - A négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye

A NÉTAK kedvezmény azt jelenti, hogy a feltételeknek megfelelő nők a összevont adóalapjának azon része, mely a törvényi előírásoknak megfelelő jövedelemtípusba tartozik, mentesül a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség alól.

Ilyen jövedelmek a **nem önálló tevékenységből származó jövedelmek**: munkabér, és hasonló személyes közreműködés havi díjazása, keresetpótló juttatás; táppénz, csecsemő- és gyermekgondozási díj, nevelőszülő díjazása; végkielégítés törvényben meghatározott mértéket meg nem haladó része; különféle jogcímen kapott tiszteletdíjak; illetve egyes **önálló tevékenységből származó jövedelmek**, mint vállalkozói kivét, mezőgazdasági őstermelői -, könyvvizsgálói tevékenység jövedelme, megbízási díj.

2020. január 1. óta vehetik igénybe azok a nők, akik négy vagy több gyermeket nevelnek. **Az a nő tekinthető** négy vagy több gyermeket nevelő anyának, aki vér szerinti vagy örökbefogadó szülőként legalább 4 gyermeket nevel, és utánuk családi pótlékra jogosult, vagy családi pótlékra már nem jogosult, de jogosultsága legalább 12 éven keresztül fennállt. (NAV 2022) Ha a családi pótlékra való jogosultság a gyermek halála miatt szűnt meg, akkor ezt úgy kell tekinteni, mint ha a családi pótlékra való jogosultság 12 évig fennállt volna. Akkor is NÉTAK-os anyának minősül, ha négy gyermeket szült, de válás után 2 gyermek az apához került, de korábban legalább 12 éven keresztül jogosult volt a családi pótlékra, vagy három gyermeket szült és örökbefogadott még egy gyermeket, és őket saját háztartásában neveli.

De nem jogosult a kedvezményre, ha öt gyermeket szült, de elvált és az apához került két 12 évesnél fiatalabb gyermeke, illetve ha a második férjével közösen nevelik 2-2 gyermeküket, de nem fogadta örökbe a férje 2 gyermekét.

A jogosultság annak a hónapnak az első napján nyílik meg, amelyben az anya először tekinthető NÉTAK-os anyának, és megszűnik a jogosultság annak a hónapnak az utolsó napján, amelyben az édesanya utoljára minősül NÉTAK-os anyának. Ha nem a teljes

adóévben áll fenn a jogosultság, akkor a kedvezményt csak a jogosultsági hónapokban megszerzett jövedelemre lehet igénybe venni. A kedvezmény igénybevételéhez **Adóelőleg-nyilatkozat** szükséges, melyet a munkáltatónak, kifizetőnek kell leadni, hogy ennek megfelelően végezhesse el, a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelem, illetve egyes önálló tevékenységből származó jövedelmek elszámolását.

Személyi kedvezmény

A személyi kedvezmény korábban magát az összevont adóalap adóját csökkentő, az adott év január 1-én érvényes minimálbér 5%-ának megfelelő mértékben. A 2021. január 1. óta érvényes szabályozás szerint az adóalapot csökkenti, szintén a január 1-jén érvényes minimálbértől függ, egyharmadának száz forintra kerekített összege. (NAV 2022)

Az idén a minimálbérrel összefüggő kedvezmények, juttatások különlegeseek, mert a béralku egyeztetések elhúzódása miatt az elfogadott 200.000 forintos összeg csak február 1-jétől lett érvényes, így azok a járandóságok, melyek az év január 1-én érvényes minimálbérhez kötődnek, azok valójában a már 2021-ben is érvényes 167.400 forintos összeg alapján számítandók, így jelen esetben e miatt havonta pár ezer forinttal több adót kell fizetni, de éves szinten közel húszezer forinttal kevesebb a nettó fizetés.

A személyi kedvezmény idén tehát szintén 55.800 forint, mely havonta 8 370 forint többletjövedelmet jelent az érintetteknek.

A kedvezményre azok a személyek jogosultak, akiknek bizonyos a 335/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet által meghatározott súlyos betegséggel, fogyatékkal kell együtt élniük, melyet orvosi igazolással, határozattal kell igazolniuk. A terheltség lehet időleges, vagy tartós, végleges, de ha az igazolás szerint adott hónap legalább egy napján fennáll, akkor arra a hónapra jár a kedvezmény.

Az első házasság kedvezménye

A kedvezmény az összevont jövedelem adóalapja után vehető igénybe, azt havi 33.335 forinttal csökkenti, azaz 5.000 forinttal kevesebb személyi jövedelemadót kell a jogosultaknak fizetniük. A kedvezmény a házasságkötést követő hónaptól legfeljebb 24 hónapon át vehető figyelembe, ha a felek valamelyike az első házasságát kötötte. A kedvezmény tovább érvényesíthető akkor is, ha a házaspár a 24 hónap alatt családi kedvezményre válik jogosulttá. Nem érvényesíthető tovább a kedvezmény, ha a 24 hónapos időtartamon belül a házasság felbomlik (az egyik fél meghal), vagy felbontásra kerül (a házasság felbontása). A kedvezmény igénybevételéhez adóelőleg-nyilatkozatot kell tenniük,

melyben ki kell nyilvánítniuk, hogy a kedvezményt ki veszi igénybe, illetve arra vonatkozó döntésüket, ha közösen szeretnék érvényesíteni. (NAV 2022)

Családi kedvezmény

A családi kedvezmény elnevezés azt sugallja, hogy családi adózási forma, de valójában a kedvezményt továbbra is egyénileg érvényesíthetik a jogosultak az összevont jövedelem adóalapja után, ha családostok, azaz gyermeket nevelnek. Mértéke a kedvezményezett eltartottak számától függ, a több gyermeket nevelők gyermekenként nagyobb kedvezményre jogosultak, a maximális mérték 3 gyermek esetén vehető igénybe, azaz a háromnál több gyermeket nevelők nem kapnak arányosan nagyobb kedvezményt. Az adóalap csökkentés havi mértéke (NAV 2022):

- egy kedvezményezett eltartott esetén 66.670 forint évi, azaz 10.000 forint adókedvezmény
- kettő kedvezményezett eltartott esetén 133.330 forint, azaz 20.000 forint gyermekenként, összesen 40.000 forint családonként
- három és minden további kedvezményezett eltartott esetén 220.000 forint, azaz 33.000 forint gyermekenként, összesen 99.000 forint családonként

A családi kedvezmény érvényesítésére az jogosult, aki gyermek után családi pótlékra jogosult, továbbá házastársa, aki vele közös háztartásban él, de családi pótlékra nem jogosult. Továbbá a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa; a családi pótlékra saját jogán jogosult gyermek (személy); a rokkantsági járadékban részesülő magánszemély.

A kedvezmény igénybevételéhez az adóelőleg-nyilatkozatot kell tenni a kifizető felé, ha a kedvezményt havonta szeretné érvényesíteni a jogosult a bérelszámolásban, de azt egyösszegben az éves adóbevallásban is lehet érvényesíteni. Az 1. táblázat a családi kedvezmény havi és éves értékeinek alakulását mutatja be több eltartott esetén.

1. táblázat: **A családi kedvezmény alakulása több eltartott esetén**

Eltartottak száma	Adóalap kedvezmény			Adókedvezmény		
	havi mérték	havonta	évente	havi mérték	havonta	évente
1	66 670	66 670	800 040	10 000	10 000	120 000
2	133 330	266 660	3 199 920	20 000	40 000	480 000
3	220 000	660 000	7 920 000	33 000	99 000	1 188 000

Forrás: NAV 2022 alapján saját szerkesztés

A családi adókedvezmény, amint az az 1. táblázatból is kitűnik, meglehetősen magas jövedelem esetén érvényesíthető teljes mértékben, ezért 2014. év óta a kedvezményt nem csak a személyi jövedelemadó, hanem a munkavállaló által fizetendő járulékok javára is igénybe lehet venni. A családi járulékkedvezmény bevezetésének legnagyobb pozitívuma, hogy azok esetében is jelentős nettó bérnövekmény érhető el, akik korábban nem tudták az őket megillető teljes adókedvezményt érvényesíteni. (PIAC&PROFIT 2014)

A járulékkedvezmény összege a családi kedvezmény adóalappal, adóelőleg-alappal szemben nem érvényesített részének a 15%-a, de legfeljebb a társadalombiztosítási járulék összege.

A 25 év alatti fiatalok kedvezménye

2022. január 1-jétől a 25. életévét be nem töltött fiatalok csökkenthetik az összevont adóalapjukba tartozó jövedelmüket a kedvezménnyel. A kedvezmény egyaránt érvényesíthető a bérnek minősülő és más nem önálló tevékenységből származó jövedelmekre, így a munkabér, a megbízási díj esetén, de az önálló tevékenységből származó jövedelmekre, mint az östermelő és az egyéni vállalkozó általánosan megállapított jövedelme, vagy vállalkozói kivétje is.

Az adóalapkedvezmény a tárgyévét megelőző év július havi átlagkeresetéhez igazodik, azaz a Központi Statisztikai Hivatal által, a teljes munkaidőben alkalmazásban állókról gyűjtött adatok alapján számított nemzetgazdasági szintű bruttó átlagkeresethez.

2022-ben az adóalapkedvezmény összege jogosultsági hónaponként 433.700 forint, azaz 65.055 forinttal kevesebb személyi jövedelemadó fizetési-kötelezettséget, azaz több jövedelmet jelent. (NAV 2022) A kedvezmény kizárólag a jogosultsági hónapban megszerzett jövedelemre érvényesíthető, tehát abban a hónapban utoljára, melyben a 25. életévét betölti.

Kedvező rendelkezés ezzel kapcsolatban az is, hogy már azokra a jövedelmekre is alkalmazható, melyek megszerzésüket tekintve 2022. év előttiak, de kifizetésük a munkavállaló számára nem történt meg 2022. január 10-ig.

2.8. Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmények, rendelkezés az adóról

A kedvezmények igénybevétele az évek során nem egyszerűsödés irányába fejlődött. A fizetendő adóból levonható, könnyen számolható kedvezmények helyett az adóalap csökkentésével elérhető alacsonyabb adókötelezettség irányába változott a rendszer.

Az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmények együttes összege legfeljebb az összevont adóalap adójának összegéig terjedhet, (1995. évi CXVII. törvény) tehát egy kedvezmény érvényesítésekor azt negatív adóként, kvázi támogatásként nem érvényesíthetik az adózók.

2.8.1. Tevékenységi kedvezmények

Az állam bizonyos népgazdaságilag vagy társadalmilag fontos termelő tevékenységeket folytató csoportokat kedvezményekben részesíthet, hogy ezáltal is ösztönözze ezek folytatását. Ilyen tevékenység a kistermelői élelmiszertermelés, így a mezőgazdasági őstermelői jövedelemből az összevont adóalap adóját csökkenthetik az ún. őstermelői kedvezménnyel, mely évente 100.000 forint. A kedvezményt a tételes költség- vagy 10% költséghányad elszámolást alkalmazó mezőgazdasági őstermelő veheti igénybe. Ennek feltétele, hogy a bevalláson feltüntesse az Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben kapott ügyfél-azonosítóját. Az őstermelői kedvezmény de minimis támogatásnak minősül.

2.8.2. Rendelkezés az adóról

A bevallás, adófizetés speciális esete a rendelkezés az adóról, annak egy részéről. A rendelkezési jog biztosításával az állam lemond a személyi jövedelemadó egy részének cél szerinti felhasználásáról, és a társadalmi felelősségvállalás jegyében közcélok támogatására engedi át, illetve az öngondoskodást ösztönzi az egészségmegőrző- és nyugdíjcélú megtakarításra befizetett összeg utáni adókedvezmény lehetőségével.

Az adó 1+1százalékának felajánlása

A magánszemélyek, külön törvényben meghatározott mértékben és kedvezményezettek javára nyilatkozatot tehetnek arról, hogy az összevont adóalapjuk után fizetendő adójukból a kedvezmények után fennmaradó, befizetett adójuk meghatározott részét az adóhatóság az előzetesen ilyen célból magát regisztrált szervezetek számára átutalja. (1995. évi CXVII. törvény 45. §. 2005)

Az 1+1%-os rendelkező nyilatkozatról külön törvény, az 1996. évi CXXXVI. törvény rendelkezik, szabályozza a felajánlókra, a kedvezményezettekre és a közreműködő adóhatóságra vonatkozó a rendelkezési jog gyakorlásával kapcsolatos előírásokat.

A magánszemély csak a ténylegesen megfizetett, azaz a kedvezményekkel csökkentett és az adóbevallás megtételére nyitva álló határidőig pénzügyileg teljesített adóról rendelkezhet.

Az egyik egy százalékot a civil kedvezményezett körbe tartozó egyesületek (kivéve a vallási egyesület), alapítványok, közalapítványok javára, a másik egy százalékot az ún. technikai számos körbe tartozó vallási egyesületek, különféle egyházak, illetve a költségvetési törvényben meghatározott kiemelt előirányzat javára ajánlhatják fel.

Rendelkezés megszűnt magánnyugdíjpénztári tagsági viszony esetén az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárba átutalt összeg alapján

A rendelkezés a kifizetői igazolás alapján tett nyilatkozattal történhet. A **társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe visszalépő** magánnyugdíj-pénztári tag az önkéntes pénztárba átutalt összegéről rendelkezhet, a tagi kifizetés alapján 20% kedvezmény, de legfeljebb 300.000 forint illeti meg. (NAV 2021)

Rendelkezés az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárhoz, nyugdíj-előtakarékossági számlára és nyugdíjbiztosítási szerződés alapján utalandó összegről

A rendelkezés a kifizetői igazolás alapján tett nyilatkozattal történhet. A kedvezmény mértéke a kifizető által kiadott igazoláson szereplő, a rendelkezésre jogosító összeg 20%-a, de a három típusú befizetés keretében összesen legfeljebb 280.000 forint.

Az **önkéntes kölcsönös biztosítópénztár** tagját az általa befizetett tagdíj, továbbá az egyéni számláján jóváírt munkáltatói hozzájárulás, támogatói adomány címén nyilvántartott összegek alapján illeti meg a 20% kedvezmény, de legfeljebb 150.000 forint.

A **nyugdíj-előtakarékossági számlára** befizetett összeg alapján 20% kedvezményt érvényesíthet, de legfeljebb 100.000 forintot.

A **nyugdíjbiztosítási szerződés** szerződője a befizetett, és az adott naptári évben jóváírt összeg alapján 20% kedvezményre, de legfeljebb 130.000 forintra jogosult.

Fontos, hogy a gyermeket nevelő magánszemélyek adó-visszatérítése az összevont adóalap adóját csökkenti, ha emiatt az nulla lesz, a magánszemély nem tehet rendelkező nyilatkozatot.

2.9. Gyermeket nevelő magánszemélyek adó-visszatérítése

A személyi jövedelemadózás extrája a kormány által 2021. évben a családoknak nyújtott kedvezmény, a családi adóvisszatérítés. Ez részben adókedvezmény, ennyivel kevesebb adót kell megfizetnie az adózónak, illetve eddig az összegig visszaigényelhetik a megfizetett adót.

A visszatérítés a KSH-adatok alapján a 2020. decemberi bruttó átlagkereset, 449.400 forint alapján számított éves átlagkereset szja-kötelezettsége ezer forintra kerekítve, legfeljebb 809.000 forint. Ha a magánszemély összevont adóalapját terhelő adó ennél az összegnél kevesebb, akkor a visszatérítés összege az adó összege. (NAV 2021)

A visszatérítés összege, legfeljebb 809.000 forint

- az összevont adóalapba tartozó jövedelmet szerző magánszemélynél az adóalap-kedvezmények levonása után megállapított adóalap adójának az adókedvezmények levonása után fennmaradó része
- az ekhós jövedelemmel rendelkező magánszemélynél a tőle levont ekhónak az szja-része azaz 9,5%-a
- a kisadózónál az utána fizetett tételes adó negyede

A 2021. évi összevont adóalapba tartozó jövedelmek, azaz az önálló és a nem önálló tevékenységből, valamint az egyéb jövedelmek után érvényesíthető, mint például a munkabér, bérbeadásból származó jövedelem, őstermelői jövedelem, az egyéni vállalkozónál a vállalkozói kivét, az átalányban megállapított jövedelem.

Visszatérítésre az jogosult, aki 2021. év legalább egy napján jogosult volt családi kedvezményre, azaz

- a családi pótlékra jogosult, - házastársa, és családi pótlékra nem jogosult (nevelőszülő, gyám házastársa),
- a várandós nő és a vele közös háztartásban élő házastársa (az élettárs nem)
- családi pótlékra saját jogán jogosult, vagy a vele közös háztartásban élő hozzátartozója (ideértve a gyerek szüleinek hozzátartozóit is),
- rokkantsági járadékban részesülő, vagy a vele közös háztartásban élő hozzátartozója (ideértve a gyerek szüleinek hozzátartozóit is),

Az adóvisszatérítés automatikusan történik, ha az ehhez szükséges adatok az adóhivatalnál rendelkezésre állnak, vagy az adózó VISSZADO nyilatkozata alapján a jogosultság megállapítható. Az önállóan elkészített bevallásukban igényelhetik a visszatérítést azok, akik jogosultságáról nem rendelkezik a hivatal adatokkal, mint az egyéni vállalkozói, őstermelői jövedelmet szerzők, akik az összevont adóalapba tartozó jövedelmük után maguk fizetik az személyi jövedelemadót.

3. ANYAG ÉS MÓDSZER

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogyan alakultak a kiemelt adóbevételek, közöttük a személyi jövedelemadó és milyen nagyságrendet képvisel az összes adóbevételből. Milyen tényezők hatnak az adóbevételek alakulására? A személyi jövedelemadózás egyik sarkalatos, vitatott pontja a különböző kedvezmények rendszere. Kíváncsi vagyok rá, hogy milyen nagyságrendet képviselnek, mennyi adóbevételtől „esik el” az állam ezek miatt? De mennyi adót is fizetünk valójában? Sok ez vagy kevés? Az adózó mindig nagy tehernek érez minden adóforintot, de mennyi is valójában a jövedelmünk adóterhelése? Szerintem nagyon jó lehetőség a kevés pénzüek számára, hogy úgy adhatnak, hogy nekik nem kerül pénzbe, azaz a már megfizetett adójukat egy más hasznos célra fordíthatják. Másnak is fontos ez a lehetőség? Kiderítem!

Továbbá két esettanulmányt készítettem az eddigi szakmai tapasztalataim alapján. Az előző munkahelyemen az őstermelők tevékenységére, adózására volt némi rálátásom, az adóhivatalnál pedig azt tapasztalom meg, hogy evidensnek tűnő kérdések adóeljárási megoldása bizony jóval bonyolultabb is lehet.

3.1. Felhasználni kívánt adatbázisok bemutatása

Az 1988-as adóreform fontos lépése volt az intézményrendszer megalapozása, melynek keretében a 14/1987. (V. 13.) MT rendelettel létrejött az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal. Az intézményi átalakítás kiemelkedő eseménye volt a 2010. évi CXXII. törvénnyel szentesített aktus, mellyel 2011. január 1-jével, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, valamint a Vám- és Pénzügyőrség összevonásával létrejött a Nemzeti Adó- és Vámhivatal.

2011-től kezdődően új formában jelent meg a Nemzeti Adó-és Vámhivatal (NAV) előző évi tevékenységét bemutató „NAV világa 2011” című kiadvány, mely az egyszerű állampolgár számára is „jól fogyasztható” olvasmányos formában nyújt tájékoztatást nemcsak a száraz számokról, a behajtott adóforintokról, de a szervezet tevékenységébe, a hivatalon belüli életbe is betekintést nyújt. (NAV 2011) Ami számomra hasznosabb volt, a kiadvány 2/3 része „Adattár az adó- és vámtevékenység kiemelt területeiről”, azaz különféle adóstatisztikai kimutatásokat tartalmaz táblázatos formában.

1. A kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei () év

A NAV a 8-10 legnagyobb bevételű, vagy egyéb szempontból jelentőséggel bíró adónemet kiemelten kezeli. A súlypontok évről évre nem mindig voltak azonosak, jó példája ennek az

egészségbiztosítási- és munkaerőpiaci járulék, vagy a rehabilitációs hozzájárulás, melyek időközben megszűntek, illetve a pénzügyi tranzakciós, vagy az energiaellátókat terhelő adók, melyek vélhetően kikerültek az adókommunikáció a fókuszából. Így 10 év alatt 16 adónemre bővült a kiemelt adónemek köre, melyeket a teljesség igényével szintén feldolgoztam. Az ábrákban Egyéb kategóriaként jelöltem azokat az adónemeket, melyek egyenként nincsenek nevesítve, de az összesítésben általuk volt biztosított az egyezőség.

2. Bevallások és adatszolgáltatások száma () év

A különféle bevallás-típusok mennyiségi, darabszámos adatait tartalmazza. A 10 éves időintervallumban így nyomon követhetőek voltak a használatban levő és időközben használaton kívülre került bevallási nyomtatványok is.

3. A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok () években, országosan

A magánszemélyek ..53 illetve későbbi években ..SZJA személyi jövedelemadó bevallásaiból kinyerhető mennyiségi- és érték adatokat tartalmazza. A beadott bevallások számát, a bevallott jövedelmeket, kiemelt kedvezményeket a fizetendő adót és az adóterhelést tartalmazza összevontan, illetve részletezve jövedelemtípusok és tevékenységi körök szerint, továbbá 1 főre számított adatokat is.

Az szja-bevallások kiemelt adatainak elemzésében fontos volt számomra a bevallott jövedelmek nagyságának és sávos megoszlásának vizsgálata. A jövedelmek jelentős mértékű növekedését mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a NAV is háromféle besorolást alkalmazott ebben a tíz éves időintervallumban. 2013-ig 500 ezer Ft-os sávok voltak, és 4 millió Ft felett már nem volt megbontás. A következő osztályozási metódus csak két éven át volt érvényben, ekkor 4-6 millió alatt 1 millió Ft -os sávok voltak, ezeket a 6-20 millió Ft-os követte, és még 20 millió Ft feletti kategória volt. 2016-tól a 6-20 millió Ft-os sávba tartozó jövedelmek részletesebb felosztást kaptak, 6-8, 8-10 és 10-20 millió Ft-os kategóriába kerültek besorolásra.

Szakmai tapasztalatom okán tetszett, hogy tartalmaz az őstermelőkre vonatkozó részletezett adatokat, de sajnos ezek csak 2011-2013. években álltak rendelkezésre, a későbbi években ezeket a NAV nem gyűjtötte.

4. Kimutatás az szja 1+1% elszámolásáról () években, országosan

Az adóhatósághoz eljuttatott érvényes rendelkező nyilatkozatok és a kedvezményezettek vonatkozásában tartalmaz mennyiségi- és érték adatokat. Az érvényes nyilatkozatok száma elsőre kissé becsapós adat, mert nem az adózók számát jelenti, hanem a nyilatkozatokat.

Amiből akár kettőt is készíthetünk, de elegendő egy is. Engem kifejezetten érdekelt volna, hogy az adózók milyen arányban rendelkeznek mindkét 1%-ról, illetve csak az egyikről, s hogy az melyik kedvezményezett javára történik.

5. ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása

Lakóhelyem és előző munkahelyem kapcsán közvetlen rálátásom volt a szőlőtermelők világára. A hegyközség adminisztrátoraként több termelőnek segítettem az adóbevallása elkészítésében. Elgondolkodtatott, hogy éves 2-5 millió Ft bevétel után 15-50 ezer Ft az összes adófizetési kötelezettségük, míg nekem éves szinten nem éri el a bruttó fizetésem a 2 millió Ft-ot, és én havonta a többszörösét fizetem be. 2020. évben az őstermelők adózásának szigorításáról érkeztek hírek, kíváncsian vártam, hogy milyen változást eredményez ez a szőlőtermelők számára.

A hegyközség termelőinek többsége 1,5 – 4,5 hektárnyi területen gazdálkodik, mely az a nagyságrend, melyet munka mellett is képesek megművelni. Ez az időjárásnak kitett ágazat áldozatos munkát igényel, főként a főállás mellett, a költségek jobban nőnek, mint a felvásárlási árak. Mezőgazdasági szolgáltató végzi a földmunkát, a permetezést, ezekről számlával rendelkezik, de ez természetesen nem az összes költsége, hiszen saját munkáját kivétként nem mutatja ki, vagy a felfogadott szüretelőknek fizetett napszámot, vagy az utánuk fizetett egyszerűsített foglalkoztatási hozzájárulást sem. De az is lehet, hogy ez nem is jelent számára effektív kiadást, hiszen családi alapon megoldják, testvér, sógor szép szóért segít, nem pénzért, meg nekik is van szőlőjük.

A dolgozatomba citált 2020. évi bevallási adatok konkrét adózóhoz kötődnek, a hitelesség miatt és mert célszerűbb volt kész bevallási adatokból dolgozni, ezért ezek megváltoztatását nem tartottam szükségesnek.

6. ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra

Munkám során sokszor találkozom az adózói beadványokban azzal a problémával, hogy az adózók arra hivatkoznak, hogy a munkáltatójuk kijavította az adóigazolásukat, de az adóhatóság mégis az eredetileg megállapított személyi jövedelemadó megfizetését várja el. Mi a teendőjük, hogy a módosított igazolás szerinti kötelezettség kerüljön kimutatásra adószámlájukon? A magától értetődő válasz az lenne, hogy az igazolás alapján önellenőrzést kell végezni, de az 1995. évi CXVII. szja-törvény másként rendelkezik erről az esetről.

Az eset első olvasatra úgy tűnik, hogy adóigazgatási eljárási kérdés, és valóban az is, de mégis úgy véltem, hogy helye van a dolgozatomban, mert a magánszemélyek személyi

jövedelemadó-bevallásához kapcsolódóan merül fel, a foglalkoztatótól, kifizetőtől származó jövedelemigazolások kapcsán.

3.2. Alkalmazandó statisztikai módszerek bemutatása

Kutatási tevékenységemhez szekunder adatforrásként alapvetően a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján elérhető 2011-2021. évi NAV Évkönyvek statisztikai szolgáltak.

2. táblázat: A szekunder adatok származási és vonatkozási időpontjai

évkönyv	kiadás éve	statisztikai időszak	adózási időszak
NAV Évkönyv 2011	2012	2010-2011	2009-2010
NAV Évkönyv 2012	2013	2011-2012	2010-2011
NAV Évkönyv 2013	2014	2012-2013	2011-2012
NAV Évkönyv 2014	2015	2013-2014	2012-2013
NAV Évkönyv 2015	2016	2014-2015	2013-2014
NAV Évkönyv 2016	2017	2015-2016	2014-2015
NAV Évkönyv 2017	2018	2016-2017	2015-2016
NAV Évkönyv 2018	2019	2017-2018	2016-2017
NAV Évkönyv 2019	2020	2018-2019	2017-2018
NAV Évkönyv 2020	2021	2019-2020	2018-2019
NAV Évkönyv 2021	2022	2020-2021	2019-2020

Forrás: NAV Évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az NAV évkönyvben adott év és a megelőző év adatai szerepelnek, ezzel lehetővé válik az adatok összehasonlítása. Egyes táblákban Előirányzat és Előirányzat teljesítési adatok is feltüntetésre kerültek.

Az elemzésekhez szükséges egyéb információk a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) által gyűjtött és táblákba rendezett adatok szolgáltatták. De más szakirodalmi forrás, számítás is felhasználásra került. A 2011. évet megelőző időszakra vonatkozó (esetenként részleges) adathiány különösen az adótábla összeállításában okozott nehézséget.

Dolgozatomban az idő kissé összetett tényező. A személyi jövedelemadó rendszer bemutatását a szakirodalmi részben alapvetően a jelenleg, azaz a 2022. évben hatályos szabályok alapján végeztem el, némi történelmi kitekintéssel a reformjaira. Fontosnak tartottam, hogy a magyar személyi jövedelemadózás fejlődését 1988-tól kezdődően is részletesen is bemutassam. A vizsgálat időhorizontja alapvetően az elmúlt 10 év volt, mely alkalmas megbízható következtetések levonására. Ez szerencsémre egybeesett az

adóstatisztikai adatbázisok hozzáférhetőségével. Az adatok bizonyos része azonban más-más időszakhoz kötődően áll rendelkezésre, a bizonyos év meg adóév megkülönböztetés. A 2012-2021. évi adatokat vizsgáltam a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok esetében, és az 1+1%-os felajánlásoknál, mert a 2022-ben kiadott évkönyvben már rendelkezésre álltak az előző év adóbevétel adatai, vagy a beérkezett nyilatkozatok mennyisége. De az adott évi szja-bevallások beadási határideje következő év május 20., ezeknek az adatoknak a feldolgozása nem lehetséges az évkönyv zárásáig, itt lép be az adóéves csúszás. A bevallást készítőket és a tényleges adófizetők vizsgálatát a 2011-2020. adóévek vonatkozásában volt lehetséges feldolgozni.

Kutatási tevékenységem keretében a 2011-2021. évi adatokat tartalmazó évkönyveket dolgoztam fel, gyűjtöttem ki a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó adatokat Microsoft Excel-táblázatba. Az így rendezett adatok elsődleges értékeléséhez a táblázatkezelő feltételes formázás funkciójával, a Piros-sárga-zöld színskálás formázást használtam. Ez a beépített funkció a kijelölt, 10 éves időintervallum adatait tartalmazó cellatartományt vizsgálva színátmenettel jelöli az értékeket a legkisebbtől a legnagyobbig. Ez könnyen értelmezhetővé teszi az alapadatokat, tendenciákat mutat mutatószámok nélkül is.

A bevallási adatok elemzésében kiemelt szempont volt számomra a bevallott jövedelmek nagyságának és sávos megoszlásának érzékeltetése. A rendelkezésre álló adatok intenzív növekedést mutattak, mely miatt a forrásul szolgáló NAV adatbázisban is megváltoztak a csoportképző szempontok. A következtetések levonása és a szemléltetés érdekében szükség volt egyes jövedelem sávok között az adatok átsorolására. Valamint mivel az évkönyvben csak arányszámok szerepeltek, így az osztályközös gyakorisági sor statisztikai módszerével számszerűsítettem az egyes jövedelemsávhoz tartozó adózók számát és a hozzájuk tartozó jövedelemtömeget.

A mutatószámok segítenek az adatokban rejlő tendenciák feltárásában, számszerűsítik a változások mértékét, mely a következtetések levonásához nélkülözhetetlen. A legtöbb esetben bázisviszonyszámokat számoltam a változás tendenciájának vizsgálata érdekében. Bázisul a legtöbb esetben az időszak első évét, 2011. évet választottam. Más esetekben a legmagasabb, vagy legalacsonyabb értékhez viszonyítottam az időszak adatait. Megoszlási viszonyszámok képzésére is szükségem volt, sok esetben kellett viszonyítanom egy részadatot egy egészhez, például az adóterhelés mértékét úgy állapíthattam meg, ha az adófizetést a bevallott jövedelmekhez viszonyítottam.

Az adatok szabályszerűségét, egymáshoz való viszonyát jobban szemléltetik a grafikus ábrák, megkönnyítik következtetések levonását. (Kerékgyártóné et al., 2001) Az alap értékek, illetve a belőlük számított viszonyszámok bemutatásához az Microsoft Excel diagramvarázsló funkciójával készítettem el az ábrákat.

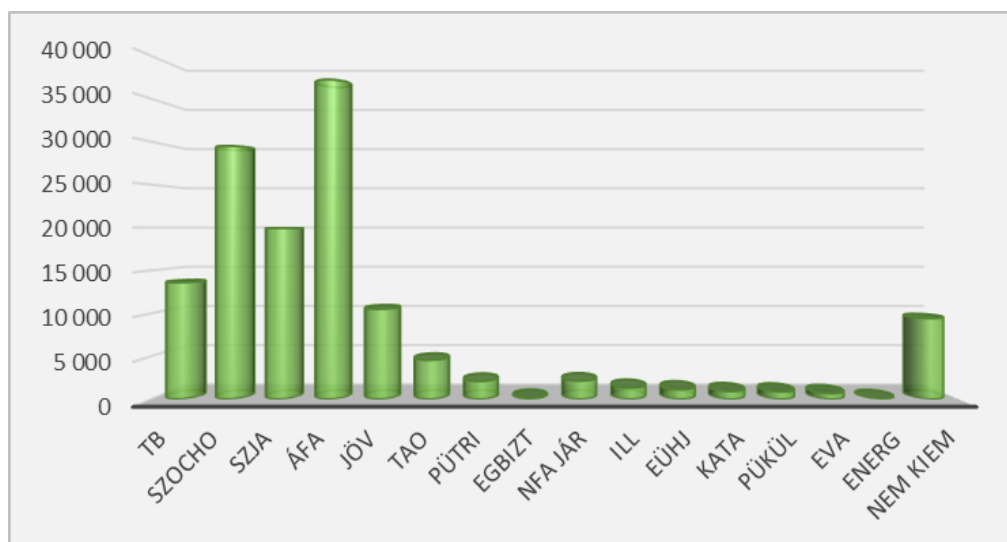
A Minta Östermelő 2020. évi adóbevallási adatai Microsoft Excel táblázatkezelőben már korábban általam készített táblázatban rendelkezésre álltak, melynek pontossága a tényleges bevallási nyomtatvány kitöltésekor igazolódott. A 2021. évi adatok számítása a 21SZJA bevallás-kitöltő alkalmazásban, az ott elérhető útmutató segítségével történt. Az adatok szemléltetéséhez az Microsoft Excel diagramvarázslóját használtam.

4. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELEÉSÜK

A NAV évkönyveiben közzétett adatokat a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódóan, a kutatási céljaimban és az anyag és módszertanban megfogalmazottak alapján vizsgáltam meg. Áttekintettem a személyi jövedelemadó főbb adóbevételek között elfoglalt szerepét, az erre ható tényezőket, és alakulásukat. Megvizsgáltam a kedvezmények hatását az adóbevételekre, és a jövedelmek adóterhelését. Érdekelt, hogy mennyien élnek rendelkezési jogukkal az adójuk 1+1%-áról. Továbbá két esettanulmányt készítettem, az őstermelők adókötelezettségéről, illetve az önellenőrzés speciális eljárást igénylő típusáról.

4.1. A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok értékelése a 2012-2021. években

Az adóbevételek nyújtanak fedezetet az állami feladatellátáshoz. Ezek az adók elsősorban a fogyasztásunkat, a magánszemélyek jövedelmét és a vállalkozások tevékenységét terhelik. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási tevékenységének eredményeként 2021-ben 17 573 milliárd Ft adóbevételt szolgáltatott az állami költségvetés számára, mely 2012-ben 10 218 milliárd Ft volt, 10 év alatt összesen 134 123 milliárd Ft. Ebből 29 498 milliárd Ft szociális hozzájárulási adó, 37 221 milliárd Ft általános forgalmi adó és személyi jövedelemadó 19 937 milliárd Ft. Az 5. ábra a kiemelt adónemek halmozott adóbevételeinek nagyságát, egymáshoz való viszonyát mutatja be.

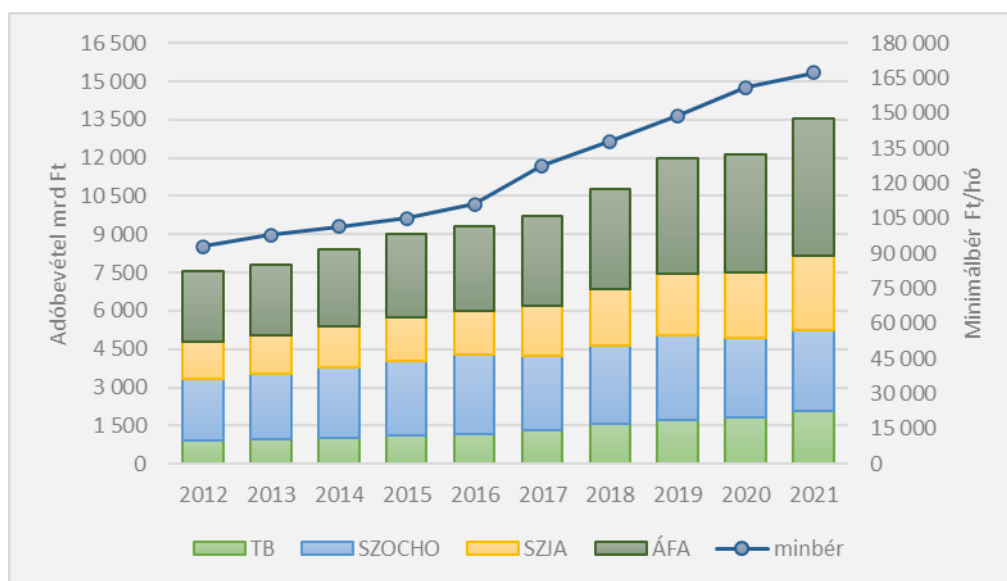

5. ábra: A kiemelt adóbevételek 10 éves kumulált adatai

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az 5. ábra jól szemlélteti, hogy kiemelkedik a többi közül hat adónem, mely összességében az összes adó- és járulékbevételek 85%-át teszik ki. A fennmaradó 15%-ot produkáló adónemek azonban egyenként eltörpülnek a többihez képest. Az elmúlt 10 év halmozott adóbevételeinek 28%-a az általános forgalmi adóból származik, 21%-a szociális hozzájárulási adó és 15%-a személyi jövedelemadó, jelentősebb nagyságrendet, 10%-ot képvisel még a munkavállalói nyugdíjjárulék, 8%-ot a jövedéki adó, valamint a társasági adó 3%-ot.

A főbb adóbevételek a magánszemélyek jövedelméhez kötődnek, így azok változását alapvetően maguk a jövedelmek határozzák meg. A kormány garanciát vállalt a minimálbér folyamatos emelésére, mely magával vonja az összes munkabér növekedését, melyet alátámasztanak a Központi Statisztikai Hivatal átlagbérre vonatkozó jelentései (KSH, 1960-2022). A kiáramló jövedelmek közvetlenül a fogyasztásra hatnak, hiszen a többletjövedelmet a háztartások elsősorban elköltik, főként az alacsonyabb jövedelműek, míg elsősorban a magasabb jövedelműek képesek megtakarítani, tartalékot is képezni. Így mint azt a 6. ábra jól mutatja, hogy a munkabér és a közvetlen adó- és járulék, illetve közvetve az áfa-bevételek is folyamatosan emelkedő tendenciát mutatnak.

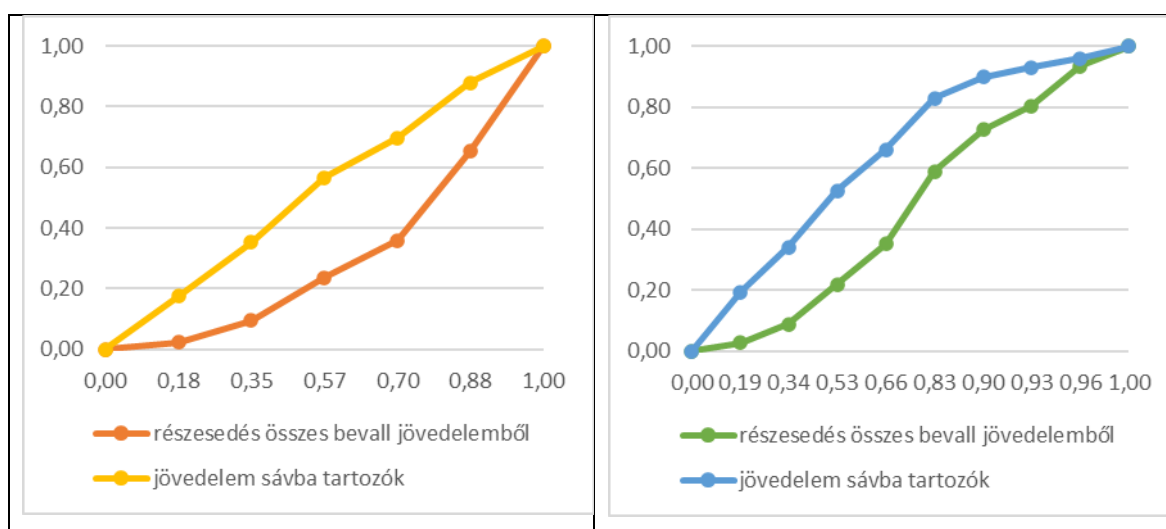
6. ábra: A minimálbér és az adóbevételek alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A bevallott jövedelmek nagyságának változását az is alátámasztja, hogy ebben az időszakban a jövedelmek kategorizálását is többször meg kellett változtatni. 2013-ig „4 millió Ft felletti” volt a legmagasabb jövedelemsáv, 2014-2015-ben „6-20 millió Ft”,

vélhetően csak néhány extra bevallás miatt, mely nyilván aztán egyre gyakoribb lett, mivel megosztásra került 8-, 10 millió Ft-os sávokra, és a legmagasabb „20 millió Ft feletti” lett.

A 7. ábra a bevallott jövedelmek sávos megoszlását szemlélteti 2011. évben és 2020. évben. A Lorenz-görbe jól szemlélteti, hogy a jövedelmek eloszlása meglehetősen egyenetlen, és egyre fokozódott ez a tendencia. 2 millió Ft alatti jövedelmet 2011-ben az adózók 70%-a, 2020-ban az 34%-a vallott, 2-4 millió Ft-ot 2011-ben 18%-a, 2020-ban 32%-a, a legfelső 4 millió Ft feletti jövedelme 2011-ben 12%-ának volt, 2020-ban a legfelső 10% körüli bevallónak azonban már 8-20 millió Ft feletti jövedelme volt, 24%-ának volt 4-8 millió Ft jövedelme. A kiegyensúlyozott középosztály mára meglehetősen megkarcsúsodott.

7. ábra: A jövedelemtömeg megoszlása jövedelemsávonként 2011. és 2020. adóév

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A bevallott jövedelmek nagyságát vizsgálva megállapítottam, hogy 2011-ben összesen 8 586 milliárd Ft jövedelemmel számoltak el, mely után 1 205 milliárd Ft személyi jövedelemadót fizettek be az adózók. 2020-ban 18 513 milliárd Ft-ra, 216%-ára növekedett a jövedelem, a megfizetett adó pedig 2 462 milliárd Ft volt, mely 204%-a 2011. évinek. A növekedés üteme nem volt egyenletes, átlagosan 8,4%-os, de 2013-ban például kevesebb, 97,2%-a, de 2016-ban is csak 102,3%-a volt az előző évi az szja-bevételnek, a legnagyobb növekedés 14,2%-os, 2017-ről 2018-ra történt.

A munkabérek emelkedése a bevallási adatokban is megmutatkozik. A 8. ábra a jövedelmek sávos megoszlását szemlélteti. Csökkenő tendenciát mutatnak a legalsó 0-1 millió Ft-os jövedelemsávba tartozó jövedelmek, ugyanakkor a legmagasabb, 20 millió Ft-os sáv emelkedő tendenciájú.

8. ábra: A bevallott jövedelmek sávos megoszlása

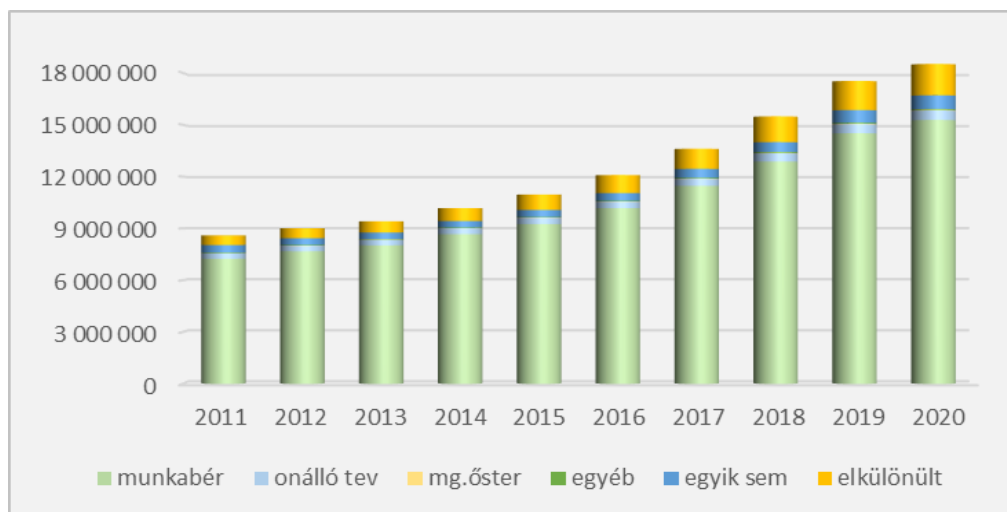
Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A bevallott jövedelmek túlnyomó részben összevonás alá eső jövedelmek, legnagyobb arányt 93,6%-ot 2011-2012-ben képviseltek. Az elkülönülten adózó jövedelmek pedig épp ellenkezőleg, mostanra erősödtek meg, 2020-ra elérték a 9,8%-os részesedést.

A jövedelmek származás szerinti megoszlását mutatja be a 9. ábra. Jól szemlélteti, hogy a bevallott jövedelmek legjelentősebb része munkabérből származik, mely az összevonás alá eső jövedelmek 85,2%-át 7 670 milliárd Ft-ot, illetve 8 018 milliárd Ft-ot képviselt 2012-2013-ban. 2020-ban 82,5%-ra csökkent ugyan, de ez a 15 270 milliárd Ft-os jövedelemtömeg több, mint kétszerese a 2011. évinek.

Az önálló tevékenységből származó jövedelem aránya 3,0-3,6% körüli nagyságrendű, és csökkenő tendenciát mutat. Az egyéni vállalkozók 2011-ben 309 milliárd Ft jövedelmet vallottak be, 2020-ban 553 milliárd Ft-ot, ez nominálisan majdnem 80%-os növekedés, de részesedését tekintve csak 3%-os a 2011. évi 3,6%-hoz képest.

Az ún. egyéb jövedelmek (osztalék-, kamatbevétel) is elhanyagolható nagyságrendűek, 0,3-0,4%-ot tesznek ki. A legkevesebb jövedelmet a mezőgazdasági őstermelők vallanak be, mindössze 0,1-0,2%-ot, az ábrán nem is látható az a hajszálvékony sárga csík, mely az ő részesedésüket mutatja.

9. ábra: A jövedelmek származás szerinti megoszlása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az egy főre jutó jövedelmeket áttekintve megállapítottam, hogy az 1 főre jutó összes bevallott jövedelem 1,91 millió Ft volt 2011-ben, mely 2020-ra 95,8%-os növekedéssel 3,74 millió Ft-ra növekedett. Az 1 főre jutó bevallott bérjövedelem 1,90 millió Ft volt, mely nem azonos a 2,56 millió Ft-os átlagbérral (KSH 2022), mely 2020-ra 89,4%-os növekedéssel 4,84 millió Ft-ra, míg a bevallott munkajövedelem 90,2%-os növekedéssel 3,62 millió Ft-ra emelkedett. A mezőgazdasági őstermelők által bevallott 1 főre jutó jövedelem 2011-2013. években 642 ezer Ft, 852 ezer Ft, illetve 896 ezer Ft, mely évről évre több mint 30%-os növekedést jelent.

Az 1 adófizetőre jutó fizetendő adó 360 ezer Ft volt 2011-ben, mely 546 ezer Ft-ra emelkedett 2020-ra, mely 50%-os növekedés.

4.2. A bevallást készítőket és a tényleges adófizetők vizsgálata a 2011-2020. adóévekben

Érdekes végiggondolni, hogy... 2007-ben hiába adtak be 4,5 millióan SZJA bevallást - a különböző kedvezmények következtében - végül csak 3,7 millió főnek kellett adót fizetni. Az állam szolgáltatásaiból viszont 10 millió állampolgár részesedett. (BENCSEK - SZENTKIRÁLYI 2011) Azt kívánom kideríteni, hogy az általam vizsgált időszakban hogyan alakult ez a tendencia.

A NAV évkönyvei alapján megvizsgáltam, hogyan változott a bevallást készítők száma és mennyi jövedelemadót fizettek. 2021-ben összesen 22 515 708 db bevallás érkezett be az adóhatósághoz, ennek 22%-a volt a magánszemélyek szja-bevallása. 2017-ben, amikor a legtöbb szja-bevallás készült, akkor ez az összes bevallás 24%-át tette ki.

Az adózók szja-bevallási kötelezettségüknek több módon tehetnek, illetve kell eleget tenniük az aktuálisan érvényes szabályoknak megfelelően. A kötelezettség teljesítésének támogatása, megkönnyítése érdekében a nem önálló tevékenységet folytatók számára több lehetőség volt választható.

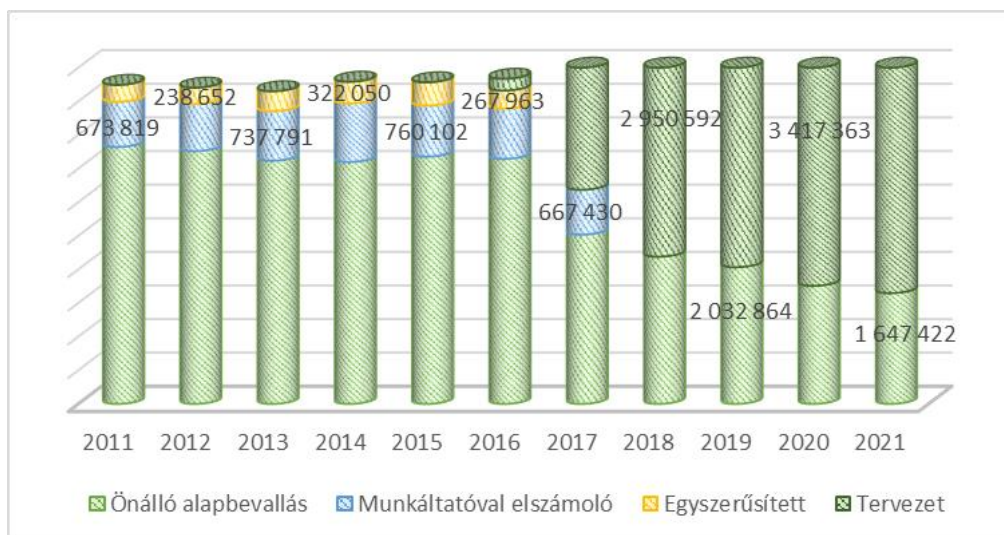
Ennek egyik módja a **Munkáltatóval elszámoló bevallás**, akkor volt erre lehetőség, ha csak munkabér- illetve ezzel azonos adókötelezettség alá eső pl. családtámogatáshoz, foglalkoztatáshoz kötődő ellátásban részesült az adózó (16M29 2017). Ezzel a lehetőséggel a munkavállalók 13-18%-a élt, és 2017-ig állt az adózók rendelkezésére.

Az **Egyszerűsített szja-bevallás** szintén korlátozott kör számára volt elérhető, akiknek olyan adóköteles jövedelme volt, amelyből munkáltató, kifizető adót, adóelőleget vont le (Adózóna 2016), tulajdonképpen a NAV-os Bevallás-tervezet elődje. Ezzel a lehetőséggel az adózók 5-7%-a élt, és 2016-ban került kivezetésre.

De ekkor már rendelkezésre állt a **NAV bevallás-tervezet**, melyet abban az évben az adózók 4%-a vett igénybe. A következő évben már az adózók 39%-a tett eleget bevallási kötelezettségének ily módon, és 2020-ban intenzív növekedéssel már az adózók 67%-ának készített bevallás-tervezetet az adóhatóság. A növekedés nem csak a népszerűségnek köszönhető, hanem annak is, hogy bővült azok köre, akiknek a kifizetői adatszolgáltatás alapján a tervezet elkészíthető volt, így az egyéni vállalkozók és az őstermelők számára is (NAV 2022).

A legtöbben **Önálló alapbevallást** készítettek, ez az önálló tevékenységet végzők, egyéni vállalkozók, mezőgazdasági őstermelők számára kötelező volt, de rajtuk kívül is sokan választották ezt lehetőséggé.

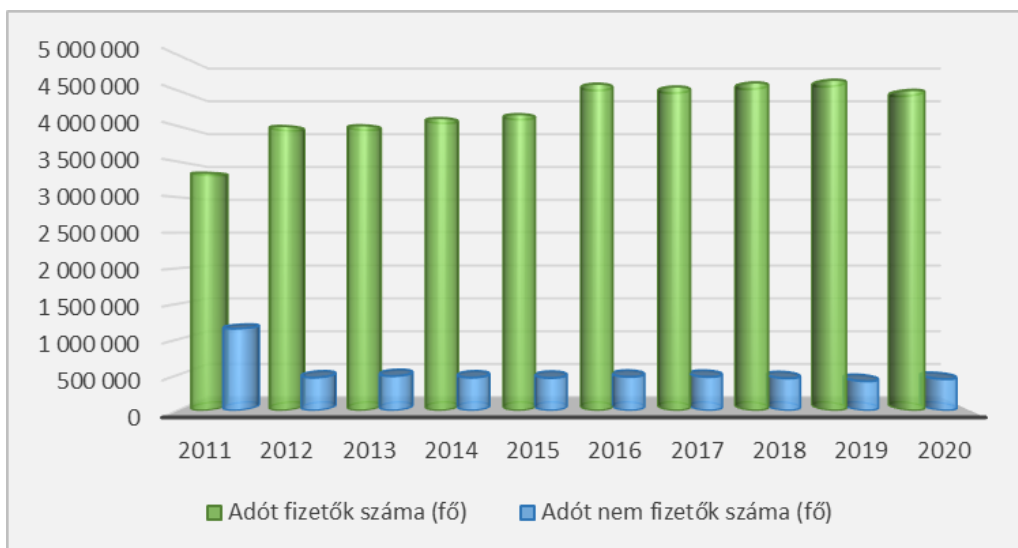
A 2011-2021. adóévekben vizsgálva a bevallások számát az találtam, hogy a legkevesebben 2013-ban készítették Szja-bevallást, 4 649 562 adózó, ez 89%-a volt a legjobb, 2017. évnek, amikor 5 198 094 bevallást nyújtottak be az adózók. A bevallások számának alakulása hullámzó volt, mint azt a 10. ábra szemlélteti, a legnagyobb növekedés 2017-ben volt 7%-os 2016-hoz képest, a csökkenés 1-2%-nál nem volt nagyobb mértékű.

10. ábra: A benyújtott szja-bevallások számának és megoszlásának alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az adót fizetők és nem fizetők számát vizsgálva megállapítottam, hogy 2011-ben volt a legkevesebb 3,3 millió adófizető, már 2012-re 4 millióra emelkedett a számuk, a legtöbb adófizető 2019-ben 4,6 millió fő volt, mely 39,6%-os növekedést jelent. A nem fizetők száma egyre csökkenő tendenciát mutat, 2019-ben 412 ezer fő, mely 35,8%-os 2011-hez képest, mely tendenciát jól szemléltet a 11. ábra.

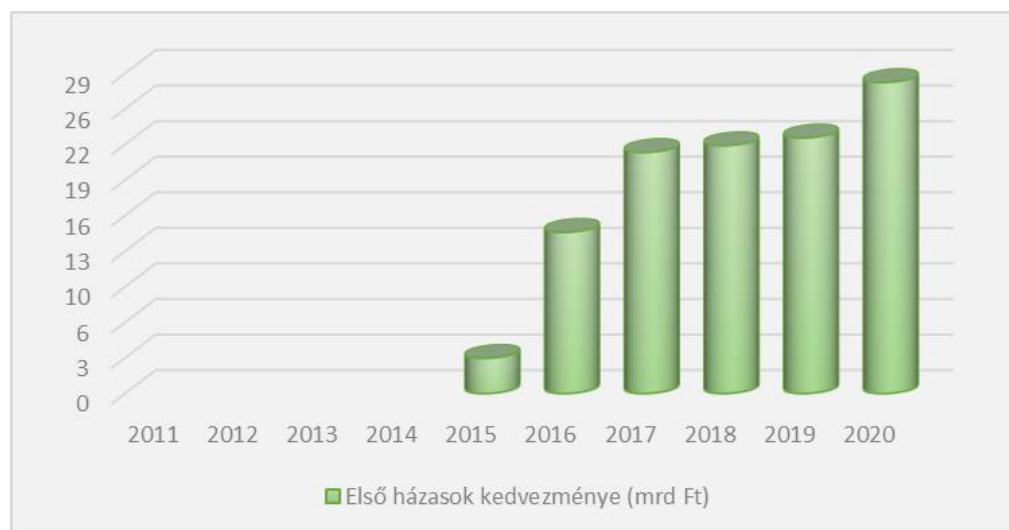
11. ábra: Az adót fizetők és nem fizetők számának alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az arányukat vizsgálva azt tapasztaltam, hogy az adót nem fizetők aránya 10% alatti, ettől csak a 2011. év tér el, akkor a bevallók 25%-a nem fizetett adót, melyet véleményem szerint a kedvezményeken túl az adójóváírás ekkor még alkalmazott rendszere magyaráz.

Az adófizetési kötelezettséget a kormány adópolitikája határozza meg, melynek keretében bizonyos társadalmi csoportok, vagy tevékenységet folytatók számára nyújtott kedvezmények határozzák meg, hogy ki mennyi adót fizet, vagy nem fizet, ez által jelentős mértékben csökkenhet, vagy akár meg is szűnhet az adófizetési kötelezettség. Korunk nagy problémája az elöregedő társadalom, ezért az adópolitikában erősen érvényesülnek a családpolitikai elvek is. Ennek megnyilvánulása a családi adókedvezmény, vagy az első házasságok kedvezménye, amely azonban felveti a kérdést, hogy igazságos vagy méltányos legyen-e az újraelosztás rendszere, azaz az adórendszer mennyire lehet progresszív. (AMBRUS 2012)

Az első házasságok kedvezményét 2015. óta vehetik igénybe a fiatalok, ez által arra ösztönözve őket, hogy hivatalosan is összekössék életüket. Ha hinni lehet a számoknak, és a 12. ábrának, akkor az adóbevallások szerint 5 év alatt kilencszeresére nőtt a házasságot kötő fiatalok száma, de legalábbis ennyien vették igénybe ezt a kedvezményt.

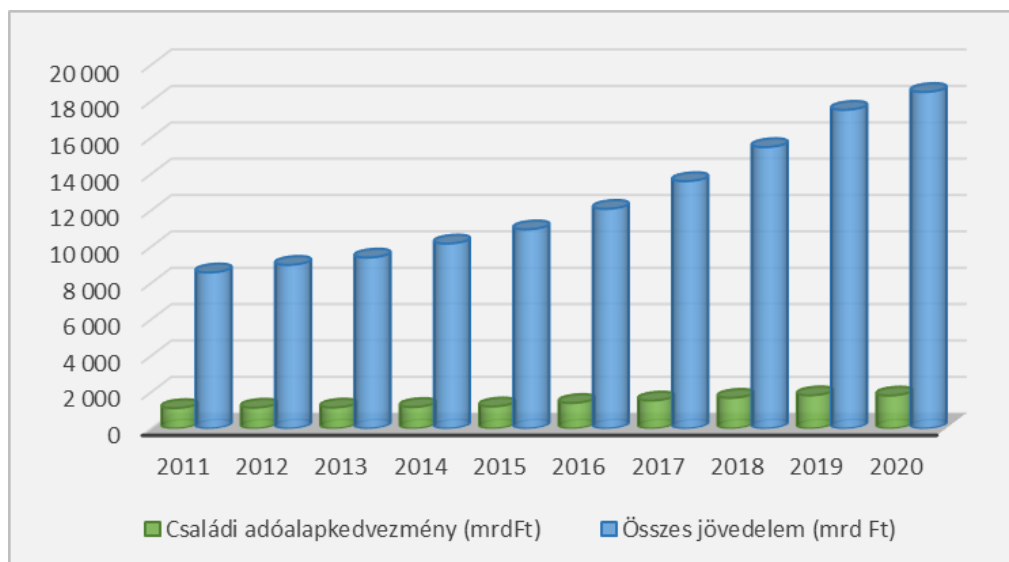

12. ábra: Az első házasságok adókedvezményének alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az első évben 3,2 milliárd Ft-tal csökkenthették adóalapjukat az életüket most kezdő adózók, a bevezetés évéhez képest már a következő évben majd ötször annyi 14,5 milliárd Ft adóalapkedvezményt érvényesítettek. 2020-ban már 28 milliárd Ft értékben éltek az adócsökkentés e módjával.

A másik nagy kedvezménycsoport a családi adóalapkedvezmény, mellyel a gyermeket nevelő családok az adóalapjukat csökkenthetik. A családi adókedvezmény összegének alakulását és az összes jövedelemhez való viszonyát a 13. ábra szemlélteti.

13. ábra: A családi adóalapkedvezmény és az összes jövedelem alakulása

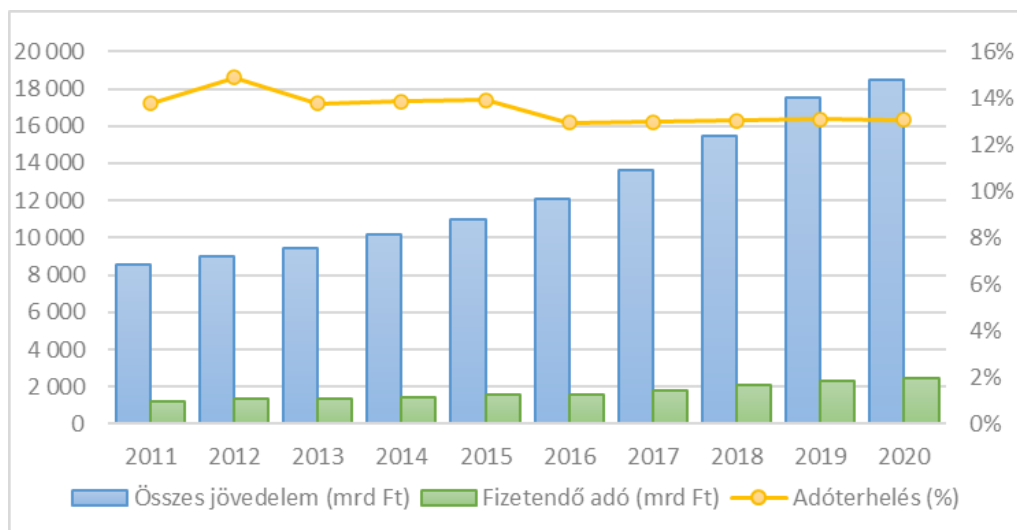
Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Az igénybe vett családi adóalapkedvezmény összege az évek során jelentős mértékben növekedett. Legalacsonyabb összege 1 260 milliárd Ft 2011-ben volt, a legmagasabb 2019-ben 1 891 milliárd Ft. 2015-ig csak kis mértékben növekedett összege, onnantól jelentősebb, 10% feletti növekedés volt tapasztalható, a legintenzívebb igénybevétel 62,5%-os volt.

Az adókedvezmény kihasználása 2011-2015 között volt intenzívebb, ekkor 12,9-14,1%-os mértékben éltek vele az adózók, 2016-2020 időszakban 11,9-12% volt az igénybevétel.

Az összes adókedvezményt és a fizetendő adót vizsgálva azt állapítottam meg, hogy az adójóváírás kivezetése szignifikánsan módosította az érvényesített adókedvezmények mértékét. Míg 2011-ben az adókedvezmények számított adóhoz viszonyított aránya 25,5%-os volt, azután már csak 0,8-1,3% közötti volt ez az érték. Nagyságát tekintve 370 milliárd Ft-ról a következő évre 10 milliárd Ft-ra csökkent, de onnantól növekedő tendenciát mutat, 2020-ban 28 milliárd Ft volt az értéke.

A fizetendő adó és a jövedelem viszonyát, illetve az adóterhelés alakulását szemlélteti a 14. ábra. Az összes bevallott jövedelem a 2011. évi 8 586 milliárd Ft-ról 18 513 milliárd Ft-ra növekedett, mely 117%-os növekedés. A fizetendő adó 1 204 milliárd Ft-ról 2 462 milliárd Ft-ra emelkedett, azaz a fizetendő adó megduplázódott.

14. ábra: A fizetendő adó és a jövedelem viszonya, az adóterhelés alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A jövedelmeket a fizetendő adó alapján vizsgálva azt láttam, hogy az adóterhelés 13,0-14,9% között változott a vizsgált időszakban, Az adóterhelés a 2011-2015. években volt intenzívebb, az időszak második felében 13,0-13,1%-os volt. A bevallott jövedelmek sokkal jelentősebb mértékben növekedtek, mint a fizetendő adó, tehát az adóterhelés csökkent.

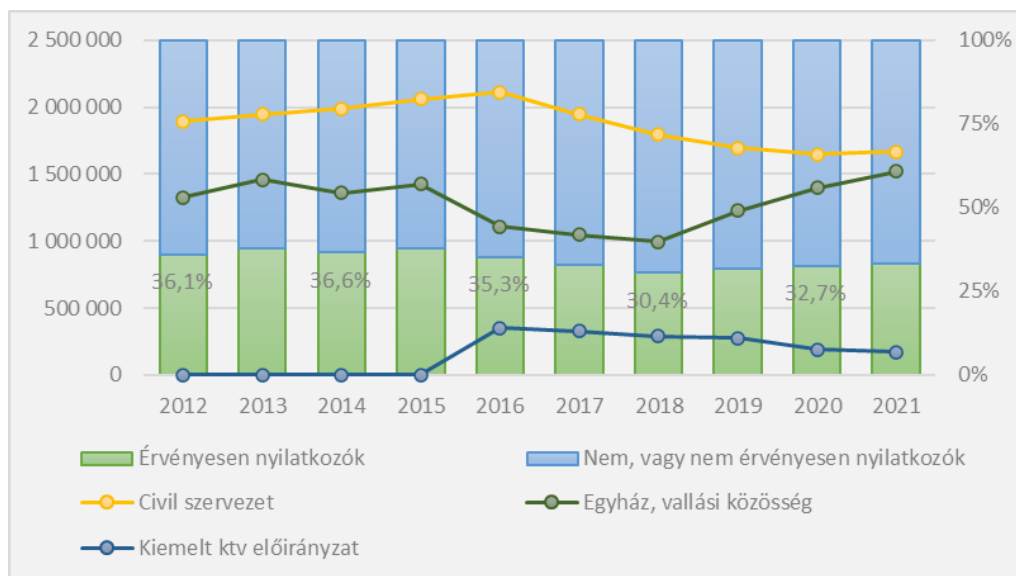
4.3. Az 1+1%-os felajánlások alakulása a 2012-2021. években

Az állam 1996-tól a társadalmi felelősségvállalás jegyében az egyházak, civil szervezetek munkálkodását támogatja azáltal, hogy lemond a személyi jövedelemadó egy részének költségvetés általi felhasználásáról, és a magánszemélyekre bízta annak elköltését.

Én már akkor éltem ezzel a lehetőséggel és nagyon örültem, hogy a magam szerény módján, de támogathatok egy jobb ügyet. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal évkönyveiben közzétett adatok alapján azt szeretném kideríteni, hogy az adózók mennyire osztoznak ebben a társadalmi felelősségvállalásban.

A rendelkező nyilatkozatokról szóló adatokat áttekintve megállapítottam, hogy a vizsgált időszakban átlagosan az adózók 1/3-a tett nyilatkozatot. A mennyiségük változása nem mutat javuló, vagy romló tendenciát, hullámzóak az adatok, mint azt a 15. ábra szemlélteti.

A legtöbb nyilatkozatot 3 572 969 darabot 2016-ban tették az adózók, és a legtöbb bevallás is ekkor érkezett be. A legkevesebb nyilatkozatot 3 082 513 darabot 2018-ban nyújtották be az adózók, annak ellenére, hogy a 2. legtöbb bevallást ebben az évben készítették az adózók, mely tendenciába illeszkedik még a 2019. év is.

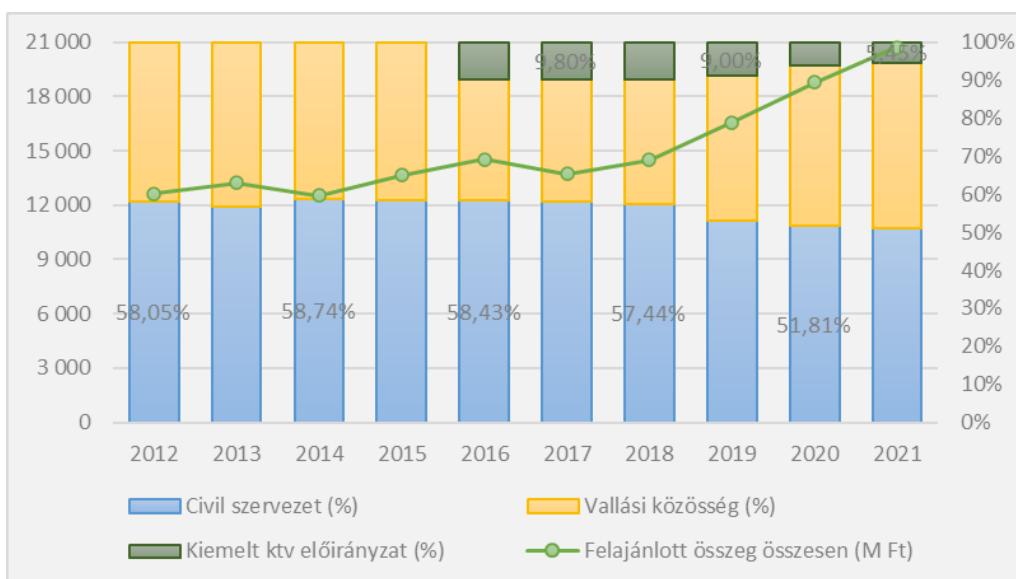

15. ábra: A nyilatkozatok és a kedvezményezettek jellemzőinek alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A civil szervezetek és a vallási közösségek élhettek kezdetben ezzel a lehetőséggel, 2016-ban a kormány is belépett a kedvezményezetti körbe, egy kiemelt költségvetési előirányzatot hozott létre, melynek javára szintén fel lehetett ajánlani az adó egy részét.

2012-2014-ben valamivel több, mint 31 ezer civil szervezet részesült felajánlásban, majd 2015-ben hirtelen közel 5 ezerrel csökkent a számuk. 2021-re folyamatos emelkedéssel 28 265-re emelkedett a civil kedvezményezettek száma, de ez több, mint 10%-kal marad el a 10 évvel korábbi adattól.

16. ábra: A felajánlott összeg és a kedvezményezettek közötti megoszlás alakulása

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

A kedvezményezettek számával összhangban változott a felajánlott összeg nagysága is, mint az a 16. ábrából is kiolvasható. 2012-ben 12,6 milliárd forint volt és egészen 2018-ig a 13 milliárd forintos szint körül mozgott. 2021-re hasonló mértékű növekedéssel elérte a 19,6 milliárd forintot.

A felajánlások közel 60%-át a civilek kapták meg, s ezt a részarányt 2018-ig megőrizték, annak ellenére, hogy a 2016-os új belépő, kiemelt költségvetési előirányzat 10%-kal indított, mint azt jól szemlélteti a 16. ábra. 2019-től erősödtek meg az egyházi szervezetek a két másik kedvezményezett ellenében, így 2021-ben 44% volt az arányuk, míg a civilek 50%-on, a kiemelt költségvetési előirányzat 6%-on zártak.

4.4. ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása

Korábbi munkatapasztalatom a szőlő- és bortermelők mindennapjaihoz kötött. Közreműködtem az ún. közigazgatási ügyekben, a szőlőtelepítési-, kivágási eljárásokban, a szőlőtermés származási bizonyítványinak kiadásában. De sokszor kértek segítséget az adóbevallásuk elkészítésében is. Így volt alkalmam egy kicsit a "zsebükbe" is belelátni, és meg kell valljam, nem éreztem túl igazságosnak, hogy ekkora bevételek után mennyire kevés adót fizetnek. A 2021-es új szabályoktól változást, igazságosabb rendszert vártam. Esettanulmányomban azt mutatom be, hogyan adózott Minta Őstermelő 2020. évben, és a 2021. szabályok szerint milyen lehetőségek közül választhat.

Minta Őstermelő 2020. évi árbevétele 2 232 106 Ft és 112 443 Ft területalapú támogatásban részesült, összesen 2 344 549 Ft bevétele volt. Ennek 22%-át kitevő, 516 820 Ft értékben rendelkezett költségeit igazoló számlával.

Mivel bevétele meghaladta a 600 000 Ft-ot, de nem érte el a 4 000 000 Ft-ot, így egyszerűsített módon, a **mezőgazdasági kistermelő nemleges nyilatkozatával** eleget tudott tenni bevallási kötelezettségének. Ennek az volt a feltétele, hogy jövedelme megállapítására a tételes költség-elszámolási módot válassza és rendelkezzen bevételének 20%-át kitevő az őstermelői tevékenységével összefüggésben felmerült és költségként elszámolható számlával. Ebben az esetben bevétele 4%-át alapul véve kellett megfizetnie a 15,5%-os szociális hozzájárulási adót, mely a nettó jövedelméhez képest 0,8% adóterhelést jelent.

A 17. ábra bemutatja Minta Őstermelő nettó jövedelmének és adókötelezettségének alakulását a 2020. évi és a 2021. évi szabályok alapján.

17. ábra: A mezőgazdasági őstermelő adózásának lehetőségei

Forrás: saját szerkesztés

Az új szabályok szerint három lehetősége van:

- **tételes költségelszámolásnál** maradva 257 292 Ft személyi jövedelemadót kell fizetnie, mely 12% adóterhelést jelent számára, ez viszont 19-szerese a korábbi kötelezettségének
- **10% költséghányad** alkalmazása magától értetődően a legrosszabb variáció, hiszen ténylegesen 22% költséghányaddal dolgozik; ekkor 301 334 Ft személyi jövedelemadót kellene fizetnie, mely 14%-os adóterhelést jelent, de ez 22-szer akkora, mint a korábbi kötelezettsége
- **átalányadózás** az abszolút győztes lehetőség, jobb, mint a korábbi 2020. évi szabály szerint, hiszen egyáltalán nem kell adót fizetnie

4.5. ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra

Sokszor írom a leveleimben, hogy „Ha Ön a birtokában lévő igazolások alapján úgy véli, hogy korábbi bevallásában az adóalapot, az adót nem a jogszabálynak megfelelően állapította meg, vagy számítási hiba, elírás történt, akkor bevallását önellenőrzés útján az elévülési időn belül módosíthatja.” De mi a helyzet, ha nem az adózó, hanem a munkáltató, a kifizető az, ami nem állapította meg helyesen az adókötelezettségét. Erről a speciális esetről az 1995. évi CXVII. szja-törvény másként rendelkezik.

Az adózó, legyen az magánszemély vagy társaság, ha a bevallás elkészítése után tárja fel, hogy nem megfelelően készítette el bevallását, akkor önellenőrzés keretében tudja módosítani korábbi bevallását.

Forrás: adotanoda.hu

A kifizető az adóévet követő év január 31-ig köteles kiadni a munkavállalónak az adóigazolást, illetve teljesíteni az adóbevallás-tervezethez szükséges adatszolgáltatást a NAV részére. Amennyiben ezt követően tárja fel az adóelőleg-levonásával kapcsolatos hibát, akkor nem az önellenőrzés szabályai szerint kell eljárnia, hanem a nyilvántartásba vételen túl 15 napon belül tájékoztatnia kell az érintett magánszemélyt, és a munkavállaló személye szerint illetékes adóhatóságot. Közölnie kell az érintett magánszemély adóazonosítóját, az adókülönbözetet, a kifizetés jogcímét, az adóigazolás kiállításának dátumát. (1995. évi CXVII. törvény 15/A. §, 2018)

A kifizetőnek a feltárt adóhiány után az igazolás kiállításának napjától a nyilvántartásba vétel napjáig önellenőrzési pótlékot kell megállapítania és megfizetnie, mellyel mentesül az adólevonási kötelezettség megsértésével összefüggő jogkövetkezmények alól.

A magánszemély számára az adóhatóság határozatban írja elő az adókülönbözetet a kifizetői bejelentés alapján, melyet a határozatban szabottak szerint, annak véglegessé válásától számított 30 napon belül kell megfizetnie.

5. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

A NAV évkönyveiben közzétett adatokból megállapítottam, hogy az összes adóbevétel 15%-a származik a személyi jövedelemadóból, mely a vizsgált időszak alatt duplájára növekedett. A bevallott jövedelmek jelentősebb mértékben növekedtek, mint a fizetendő adó, tehát az adóterhelés csökkent.

5.1. A kutató munka alapján levont következtetésem

1. A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok értékelése a 2012-2021. években

A kiemelt adóbevételek kumulált adatai alapján megállapítottam, hogy 15%-a származik a személyi jövedelemadóból, mely összesen 19 937 milliárd Ft. A személyi jövedelemadó bevétel a kiáramlott jövedelmektől függ, elsősorban a munkabérektől, mely a minimálbér folyamatos emelésével összefüggésben biztosított. A vizsgált időszakban jelentősen emelkedtek a munkabérek (KSH 2022), mely a bevallott jövedelmek növekedésében, a jövedelmek magasabb jövedelemsávok irányába áramlásában is megmutatkozott. Ez a 10 éves időintervallumban az adóbevételek megduplázódását eredményezte.

A bevallott jövedelmek közel 90%-a összevonás alá eső jövedelem, kisebb részben elkülönülten adózó jövedelem, melyek részaránya folyamatos növekedéssel érte el mára a közel 9,8%-os részarányt. Az összes bevallott jövedelmek 82,5%-a származik munkabérből, mértéke csökkenő tendenciát mutat. Az önálló tevékenységből származó jövedelmek aránya 3,0%, a fent maradó 4,7% elenyésző része származik az őstermelőktől, és pénzügyi-befektetési hozamból, nagyobb része ezek egyikébe sem sorolt, más egyéb bevétel.

Az egy főre vonatkoztatott adatoknál érdekesnek találtam az őstermelők által bevallott jövedelmek nagyságát, mely bár jelentősen elmarad az összes bevallott jövedelem 1,910 millió Ft-os összegétől, csak 642 ezer Ft, mégis azt mutatja, hogy bár összességében csak az összes bevallott jövedelem 0,2-0,3%-a származik tőlük, az általuk bevallott egy főre jutó jövedelem azért nem annyira kevés.

2. A bevallást készítő és a tényleges adófizetők vizsgálata a 2011-2020. adóévekben

A 2011-2020. adóévekben bevallást benyújtók száma növekedett, melyet megalapoz a gazdaságilag aktív népesség számának növekedése (KSH 2022). Bár ez intenzívebb volt, mint a bevallást készítő számának növekedése, véleményem szerint azzal van összefüggésben, hogy szintén közéjük tartoznak a szülőképes korú nők is. Az igénybe vett

családi adóalapkedvezmény összegével összevetve egyértelműnek látszik az összefüggés, hiszen az évek során nagyon intenzív volt a növekedés, az időszak végén már 60%-os mértékű. Az igénybe vett kedvezmények ellenére a megfizetett adó összege 2020-ban 2 462 milliárd Ft volt, mely kétszerese a 2011. évinek. Az adót nem fizetők aránya az adójóváírásnak köszönhetően szignifikáns módon csökkent az ihletet szolgáltató 2007. évi adathoz képest, átlagosan az adót nem fizetők aránya 10%-os szinten mozog. A bevallott jövedelmek adóterhelése a csökkenő adókulcs és a növekvő kedvezmények következtében csökkent, az időszak végére 13%-os szintet ért el.

3. Az 1+1%-os felajánlások alakulása a 2012-2021. években

Adójuk 1+1%-os felajánlását az adóbevallást készítőik csak stabilan 30%-a teszi meg, mely véleményem szerint alacsony szám, átlagosan 3,3 millió nyilatkozat. A kedvezményezettek közötti megoszlást lényegesen megváltoztatta a kiemelt költségvetési előirányzat belépése, kezdetben az egyházak kerültek hátrányba, de végül egyértelműen a civil szervezetek vesztettek összességében 10%-ot támogatottságukból. A felajánlott összeg 20,7 milliárd Ft-volt, melyből a kiemelt költségvetési előirányzat valamivel több, mint 5%-kal részesült, az egyházaknak 9 milliárd Ft jutott.

4. ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása

A 2020. évig érvényben levő szabályok alapján az alacsonyabb jövedelem-kategóriában nagyon kedvező volt az őstermelő adózása. A szabályozás eredményeként léteznek olyan elszámolási módok, mely esetén sokszorosára növekedne az adókötelezettsége, hasonló 12-14% -os mértékű lenne az adóterhelése, mint egy ún. átlag jövedelemé. Azonban az átalányadózás választásával nullára redukálhatja adókötelezettségét, tehát egyáltalán nem kell adót fizetnie. A közteherviselés elve ezzel egyáltalán nem érvényesül.

5. ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra

Ha a munkáltató, kifizető nem állapította meg helyesen a levonandó adót, adóelőleget, azt a szokásos módon önellenőrzéssel helyesbíti, ezzel az ő feladata nem sokkal másabb, plusz feladata a foglalkoztatott értesítése, és mentesül a szankciók alól. Az esetek többségében az adózó a bevallás-tervezet áttekintésekor, vagy az adószámlán tartozásként észleli. Erre a helyzetre ez nem igazán megfelelő eljárás, továbbra is a foglalkoztatott, bevételt szerző végzi az önellenőrzést. A kifizető hibás adólevonási kötelezettsége így nem kerül szankcionálásra, csak ha külön eljárás keretében adóhatósági ellenőrzés indulna ellene.

5.2. Javaslat egy lehetséges személyi jövedelemadó rendszerre – saját modell bemutatása

Modellem szakmai alapokra támaszkodó, szubjektív látásmódú javaslat, fő jellemzői:

- progresszivitás, mely az összevonás alá eső jövedelmek 5-15-20%-os mértékű adókulcsokkal történő adózásával valósulhatna meg
- másodlagos, befektetési jellegű jövedelmek elkülönítése a munka- és vállalkozói tevékenységből származó jövedelmektől magasabb, 22%-os mértékű adóterheléssel
- jelenlegi kedvezményrendszer, mint például a családi adólapkedvezmény változatlanul fenn maradhatna

A modell előnye, hogy horizontális méltányosság elve biztosított az azonos jövedelemmel rendelkezők azonos mértékű adóztatásával. A vertikális méltányosság a különböző társadalmi rétegek között a kedvezményekkel érvényesül. A közteherviselés elve nem csorbul, hiszen azzal, hogy nincs nullás kulcs, minden állampolgár hozzájárul az állami adóbevételekhez.

A modell hátránya lehet, hogy a magasabb adókulcsok hajlamosítják az adózókat jövedelmek eltitkolására, és/vagy nem ösztönözik a teljesítmény fokozására (túlóra, másodállás). A több kulcs miatt kevésbé áttekinthető, a jogkövető magatartást ezáltal nehezíti, így az adóadminisztráció költségeit is megnövelheti a fokozott ellenőrzési igény következtében. (KREKO et al 2022). Azonban ez a kétezres évek harmadik tizedének küszöbén csak számítástechnikai probléma, mely téren az adóhivatal öles léptekkel halad.

A közteherviselés-elvét is szem előtt tartva tehát nem nullás, de egy meglehetősen alacsony, 5%-os adókulccsal adóztatnám a jövedelmeket a minimálbér, 161 000 Ft összegéig, ami javítaná ennek a rétegnek a munkaerő-piaci pozícióját. Így az éves számított adó 289 800 Ft helyett 96 960 Ft-ra csökkenne a gyermeket nem nevelő személy számára, a két gyermeket nevelő család tagja változatlanul nulla Ft adót fizetne. Az átlagbérek 403 600 Ft adóterhelésén nem változtatnék, megfelelőnek találom a 15%-os kulcsot, így a gyermektelen személy 726 480 Ft, a két gyermeket nevelő 246 492 Ft adót fizetne. Viszont az e fölötti 583 333 Ft-os magasabb jövedelmeket 20%-os kulccsal adóztatnám, így a gyermektelen személy 1 049 999 Ft, a két gyermeket nevelő 1 399 999 Ft adót fizetne. Összességében az eddigi 2 882 783 Ft éves adóbevétel helyett a költségvetés 3 229 946 Ft adóbevételhez jutna.

A másodlagos jövedelmek magasabb 22%-os mértékű adóztatása egyértelműen növeli az adóbevételeket, és a munkaalapú társadalom képet is építi. (ORBÁN 2014)

6. ÖSSZEFOGLALÁS

Dolgozatom a Személyi jövedelemadó, mentességek, kedvezmények témát dolgozza fel

Témaválasztásomat elsősorban munkám indokolja, ugyanis a Nemzeti Adó- és Vámhivatal munkatársa vagyok. Munkám során is tapasztalom, hogy az adózás nem egy kedvelt területe életünknek.

Az adózás általános célja a közös fogyasztás finanszírozásának biztosítása, a terhek szétosztása, ezáltal részévé válik a társadalmi osztályok és rétegek jövedelmének szabályozásában. Már a korai közgazdász gondolkodók is megfogalmazták az adófizetés alapvető elveit: legyen igazságosságos, az adóbeszedés legyen olcsó és hatékony, és ne adjon lehetőséget az adóelkerülésre.

A szakirodalmi áttekintést az adórendszer reformjainak bemutatásával kezdtem

A közteherviselés nem volt mindig alapelve adórendszerünknek, korábban a nemesek kiváltságos helyzetben voltak, a jobbágyok fizettek nem csak pénzben, de munkájukkal is. Modern adórendszerünk négy reformon keresztül jutott el mai formájához. Az első Kossuth nevéhez fűződik, az 1848-as forradalom tűzte zászlajára a közteherviselést. A másodikat Wekerle Sándor munkássága fémjelezte, legfontosabb célkitűzése a monarchiától való független, önálló adórendszer megteremtése volt. Az 1945 után bevezetett szocialista adórendszer tekinthető a harmadik adóreformnak, mely főként a termelő nagyvállalatokra kivetett nagy rátájú, forgalmi típusú adókról volt híres. Azonban dagadt az államadósság, a megváltozott gazdasági körülmények között a magyar gazdaság nem volt fejlődő képes. Szükség volt tehát a negyedik adóreformra, melyet Kupa Mihály és munkatársai dolgoztak ki nyugat-európai mintára, bevezetése 1988-ban történt. Céljuk nemcsak egy új adórendszer megteremtése volt, hanem egy modern piacgazdaság megalapozása. Ekkor jött létre az intézményi háttérrel biztosító Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal, a mai Nemzeti Adó- és Vámhivatal jogelődje.

Az 1988-ban bevezetett adórendszerünk 0-60%-os mértékű, 11 kulcsos, progresszív adótábla volt. Az évek során a kulcsok száma és mértéke is jelentősen csökkent, 2013-ban egykulcsos, 16%-os mértékű személyi jövedelemadó rendszer lett, 2016-ban pedig 15%-os kulcs került bevezetésre. Ezáltal a horizontális méltányosság elve nem érvényesül, a vertikális méltányosság a különböző társadalmi rétegek között a kedvezményekkel biztosítva van.

A szakirodalmi áttekintés fő témája a személyi jövedelemadó rendszerünk áttekintése

A személyi jövedelemadó rendszerünket személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény szabályozza, vonatkozik minden állampolgár minden belföldön megszerzett jövedelmére, mely származhat nem önálló tevékenységből, például munkabér, önálló tevékenységből, vagy egyéb pénzügyi, befektetési tevékenységből, más elkülönült forrásból, például ingatlan értékesítésből. A magánszemélynek a megszerzett jövedelmeivel minden évben el kell számolnia, azaz bevallást kell készítenie, és az adót meg kell fizetnie.

A jogalkotó módosítani tudja a preferált adózói kör adófizetési kötelezettségét. A kedvezmények és mentességek útján elsősorban nem a jövedelem nagysága, hanem más szempontok, például tevékenység, társadalmi szerepkör alapján tesz különbséget a kormányzat. Adómentességet élveznek például szociális ellátások, lakhatáshoz kapcsolódó és közcélú juttatások, károk megtérülése, a kockázatok viselése kapcsán kapott juttatások. Az adókedvezmények célja, a kedvezőbb, alacsonyabb adófizetési kötelezettséggel az adóalanyok magatartásának befolyásolása, például a családalapítás, több gyermek vállalásának ösztönzése, vagy az emberek bizonyos csoportjának, hátrányos élethelyzetének javítása, például betegség esetén. Az adókedvezmények köre is széles körű, legfontosabbak: négy vagy több gyermeket nevelő anyák kedvezménye, személyi kedvezmény, első házások kedvezménye és a családi kedvezmény.

A bevallás, adófizetés speciális esete a rendelkezés az adóról, amikor az állam a társadalmi felelősségvállalás jegyében közcélok támogatására engedi át a megfizetett adót, illetve az öngondoskodást ösztönzi. Erre szolgál az 1+1%-os nyilatkozat, vagy az önkéntes pénztárakba a befizetés arányában utalható személyi jövedelemadó.

Kutatási céljaim

Kutatásom a NAV 2011-2021. évi évkönyveiben közzétett, a személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó adatok vizsgálatára irányult.

- A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok értékelése a 2012-2021. években
- A bevallást készítőket és a tényleges adófizetőket vizsgálata a 2011-2020. adóévekben
- Az 1+1%-os felajánlások alakulása a 2012-2021. években
- ESETTANULMÁNY – 1: Az őstermelők adóterhelésének alakulása
- ESETTANULMÁNY – 2: A kifizető önellenőrzésének hatása a munkavállalóra

Megállapítottam, hogy a személyi jövedelemadó 15%-kal járul hozzá a költségvetés adóbevételeihez. Az elmúlt 10 év adóbevallási adatainak tanúsága szerint a bevallott jövedelmek több, mint kétszeresére növekedtek, s vele hasonló mértékben a megfizetett adóbevételek is növekedtek. A jövedelmekről elmondható még, hogy azok eloszlása a társadalmi rétegek között egyre egyenlőtlenebbé, szélsőségesebbé vált.

A bevallási adatokat áttekintve megállapítottam, hogy növekedett a bevallást benyújtók száma, mely összhangban van a KSH aktív korúakra vonatkozó statisztikáival. Az adót fizetők és nem fizetők számát vizsgálva megállapítottam, hogy átlagosan 10%-os azok aránya, akik bevallást nyújtanak be, de kedvezmények következtében nem kell adót fizetniük. A jövedelmeket a fizetendő adó alapján vizsgálva azt láttam, hogy az adóterhelés 13,0-14,9% között változott a vizsgált időszakban. A bevallott jövedelmek sokkal jelentősebb mértékben növekedtek, mint a fizetendő adó, tehát az adóterhelés csökkent.

A rendelkező nyilatkozatokról szóló adatok alapján az állapítottam meg, hogy az adózók 1/3-a tett nyilatkozatot. A kedvezményezettek közötti megoszlást jelentős mértékben befolyásolta a 2016-ban bevezetett költségvetési előirányzat, mely főként a civil szervezetektől hódított el támogatókat.

Minta Őstermelő adókötelezettségének változása a választható lehetőségeknek alapján nagyon kedvező. 2020. évben nettó jövedelméhez képest 0,8% az adóterhelése, míg a legkedvezőbb átalány-adózási lehetőséggel adóterhelését 2021. évbe nullára tudja redukálni.

A munkáltató, kifizető helytelen adómegállapítása esetén szokásosan önellenőrzést kell végeznie, míg a magánszemély számára az adókötelezettséget az adóhatóság írja elő. Azonban ez csak akkor járható út, ha nem a magánszemély észleli előbb a hibát.

Javaslat egy lehetséges személyi jövedelemadó rendszerre – saját modell bemutatása

Az elképzelt modellem szakmai alapokra támaszkodó, de ugyanakkor szubjektív látásmódú javaslat, mellyel közel 58 ezer Ft/fő többlet adóbevételt eredményezne. Fő jellemzői:

1. progresszív rendszerű, mely az összevonás alá eső jövedelmek 5-15-20%-os mértékű adókulcsokkal történő adózásával valósulhatna meg
2. másodlagos, befektetési jellegű jövedelmek elkülönítése a munka- és vállalkozói tevékenységből származó jövedelmektől magasabb, 22%-os mértékű adóterheléssel
3. jelenlegi kedvezményrendszer, mint például a családi adólapkedvezmény változatlanul fenn maradhatna

7. IRODALOMJEGYZÉK

1. ADÓZÓNA (2016): Az adóhivatal ajánlatot tesz –, ha megkéri Adózóna, On-line: https://adozona.hu/szja_ekho_kulonado/A_NAV_ajanlatot_tesz_meg_kerheti_1BDEWD Letöltés dátuma: 2022.10.23
2. BAKOS P. - BÍRÓ A. - ELEK P. - SCHARLE Á. (2008): A magyar adórendszer hatékonysága - Közpénzügyi füzetek 21. ADKÖ Adószakértő és Ügyvédi Iroda, On-line: https://www.adko.hu/01_files/adotanulmanyok/2008/21fuzet.pdf Letöltés dátuma: 2022.08.20
3. BENCSIK M. – SZENTKIRÁLYI A. (2011): Adózás alapjai, On-line: <https://kgk.uni-obuda.hu/sites/default/files/Adozas%20alapjai%20jegyzet%202011.%2003.%2011.doc> Letöltés dátuma: 2022.08.14
4. BOZSIK S.- FELLEGI M. - GRÓF P. - SÜVEGES G. - SZEMÁN J. (2017): Miskolci Egyetemi Kiadó, On-line: <https://gtk.unimiskolc.hu/files/12244/Ad%C3%B3z%C3%A1si+ismeretek+jegyzet+2017.pdf> Letöltés dátuma: 2022.08.08
5. EUROSTAT (2022): A reál GDP növekedési üteme, Eurostat, On-line: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/TEC00115/default/line?lang=en&category=na10.nama10.nama_10_ma Letöltés dátuma: 2022.10.30
6. HERICH GY. (2017): Adótan Penta Unió Oktatási Centrum, Pécs
7. JUHÁSZ I. (2009): Az adózás története, On-line: https://www.5mp.eu/fajlok/msc/adotortenelem_2_www.5mp.eu_.pdf Letöltés dátuma: 2022.08.14
8. JUHÁSZ I. (2016) Adóreform 1909-ben: jött a progresszív jövedelemadó Adó Online, On-line: <https://ado.hu/ado/adoreform-1909-ben-jott-a-progressziv-jovedelemadozas/> Letöltés dátuma: 2022.08.15
9. JUHÁSZ I. (2019): Az adóreform és az azóta eltelt időszak – az alapok (1.rész) Adó Online Letöltés dátuma: 2022.08.15, On-line: <https://ado.hu/ado/az-adoreform-es-az-azota-eltelt-idoszak-az-alapok-1-resz/>
10. JUHÁSZ I. (2019): Az adóreform és az azóta eltelt időszak – személyi jövedelemadó 1. Adó Online, On-line: <https://ado.hu/ado/az-adoreform-es-az-azota-eltelt-idoszak-szemelyi-jovedelemado-1/> Letöltés dátuma: 2022.08.15
11. KERÉKGYÁRTÓ, GY. – MUNDRUCZÓ GY. – SUGÁR A. (2001): Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági, üzleti elemzésekben, Budapest, Aula Kiadó

12. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL (2021): 2.1.1. Gazdaságilag aktívok, bruttó átlagkereset, reálkereset 1960-2020, Központi Statisztikai Hivatal, On-line:
https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu/h_qli001.html Letöltés dátuma: 2022.08.26
13. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL (2021): Gyorstájékoztató – Keresetek, 2020. december KSH, On-line: <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/ker/ker2012.html>
Letöltés dátuma: 2022.08.26
14. KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL (2022): 20.2.2.7. A gazdaságilag aktív népesség száma, megye és régió szerint, negyedévente, Központi Statisztikai Hivatal, On-line: https://www.ksh.hu/stadat_files/mun/hu/mun0167.html Letöltés dátuma: 2022.10.30
15. KREKÓ J. - ERŐS H. - GRESKOVICS B. - HAJNAL Á. - LAWSON A. - SCHARLE Á. (2022): A magyar adórendszer újraelosztási hatásai, Polgár Alapítvány az esélyekért, On-line:
http://www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_adorendszer_ujraelo_hatas_2022.pdf
Letöltés dátuma: 2022.08.09
16. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE (1995): 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (2022) Netjogtár, Wolters Kluwer, On-line:
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99500117.tv> Letöltés dátuma: 2022.07.31
17. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE (2008): 2008. évi LXXXI. törvény egyes adó- és járuléktörvények módosításáról, On-line:
<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0800081.TV> Letöltés dátuma: 2022.09.04
18. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE (2017): 2017. évi CL. törvény az adózás rendjéről, Netjogtár, Wolters Kluwer, On-line:
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1700150.tv> Letöltés dátuma: 2022.07.31
19. MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ORSZÁGGYŰLÉSE: 2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról Netjogtár, Wolters Kluwer, On-line:
<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1700151.tv> Letöltés dátuma: 2022.07.31
20. NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM (2011): Adó- és Vámértékesítő Adó és számviteli különszám 2012, Reálszisztéma Dabasi Nyomda Zrt, Dabas
21. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2012): NAV Évkönyv 2011 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.30

22. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2013): NAV Évkönyv 2012 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
23. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2014): NAV Évkönyv 2013 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
24. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2015): NAV Évkönyv 2014 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
25. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2016): NAV Évkönyv 2015 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
26. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2017): 16M29 kitöltési útmutató, NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/nyomtatvanyok/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/16M29 Letöltés dátuma: 2022.10.23
27. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2017): NAV Évkönyv 2016 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
28. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2018): NAV Évkönyv 2017 NAV, On-line:
https://nav.gov.hu/kiadvanyok/Korabbi_evek_kiadvanyai/evkonyvek/NAV_evkonyvek_/NAV_evkonyvek Letöltés dátuma: 2022.08.29
29. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2019): NAV Évkönyv 2018 NAV, On-line:
<https://nav.gov.hu/kiadvanyok/evkonyvek/nav-evkonyv-2018> Letöltés dátuma: 2022.08.29
30. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2020): NAV Évkönyv 2019 NAV, On-line:
<https://nav.gov.hu/kiadvanyok/evkonyvek/nav-evkonyv-2019> Letöltés dátuma: 2022.08.29
31. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): Adóelőleg-nyilatkozatok 2022, NAV, On-line: https://nav.gov.hu/szja/nyilatkozatok/Adoeloleg_nyilatkozat Letöltés dátuma: 2022.09.07
32. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): Az adó-visszatérítés összege. Milyen jövedelem után jár? NAV, On-line: <https://nav.gov.hu/ado/szja/szja->

- visszaterites/gyakori-kerdesek-es-valaszok/iii.az-ado-visszaterites-osszege.-milyen-jovedelem-utan-jar Letöltés dátuma: 2022.09.20
33. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): Kinek jár az adó-visszatérítés?, NAV, On-line: [https://nav.gov.hu/ado/szja/szja-visszaterites/gyakori-kerdesek-es-valaszok/i.-kinek-jar-az-ado-visszaterites/\\$rppid0x11000840x16_pageNumber/2](https://nav.gov.hu/ado/szja/szja-visszaterites/gyakori-kerdesek-es-valaszok/i.-kinek-jar-az-ado-visszaterites/$rppid0x11000840x16_pageNumber/2) Letöltés dátuma: 2022.09.20
34. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): Kitöltési útmutató a 21SZJA jelű bevalláshoz NAV, On-line: 2153_2153_Előlap.htm#_Toc85543035 Letöltés dátuma: 2022.08.21
35. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): NAV Évkönyv 2020 NAV, On-line: <https://nav.gov.hu/kiadvanyok/evkonyvek/nav-evkonyv-2020> Letöltés dátuma: 2022.08.29
36. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2021): Változtak a személyi kedvezmény szabályai NAV, On-line: https://nav.gov.hu/szja/tajekoztatok/Valtoztak_a_szemelyi_20210111_ref1#_ftn1 Letöltés dátuma: 2022.09.06
37. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2022): 73. számú információs füzet – Szja adóalap-kedvezmények NAV, On-line: https://nav.gov.hu/pfile/file?path=/ugyfeligiranytu/nezzen-utana/inf_fuz/2022/73.informacios-fuzet---szja-adoalap-kedvezmenyek- Letöltés dátuma: 2022.09.04
38. NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL (2022): NAV Évkönyv 2021 NAV, On-line: <https://nav.gov.hu/kiadvanyok/evkonyvek/nav-evkonyv-2021> Letöltés dátuma: 2022.08.29
39. NETTÓ BÉR KALKULÁTOR (): SZJA adó táblák alakulása 1988-tól Nettó bér kalkulátor, On-line: <https://nettober.com/index.php?p=adotablak> Letöltés dátuma: 2022.08.09
40. ORBÁN V. (2014): A munkaalapú állam korszaka következik (beszéd, Tuszványos 2014) Mandiner, On-line: https://mandiner.hu/cikk/20140728_orban_viktor_a_munkaalapu_allam_korszaka_kovetkezik_beszed_tuszvanyos_2014 Letöltés dátuma: 2022.08.09
41. PIAC&PROFIT (2014): Így lehet igénybe venni a családi járulékkedvezményt Piac&Profit, On-line: <https://piacesprofit.hu/cikkek/gazdasag/csaladi-jarulekkedvezmeny-igenybevetelenek-szabalyai.html> Letöltés dátuma: 2022.09.11

42. RSM HUNGARY ZRT. (): Kettős adóztatást elkerülő egyezmények RSM Hungary Zrt. On-line <https://www.rsm.hu/kisokos/kettos-adoztatast-elkerulo-egyezmények>
Letöltés dátuma: 2022.08.21
43. RSM HUNGARY ZRT. (): Kisokos, RSM Hungary Zrt. – <https://www.rsm.hu/kisokos>
Letöltés dátuma: 2022.09.06
44. SMITH, A.: A The Wealth of Nations (1789) Econlib The Library of Economics and Liberty, On-line:
https://www.econlib.org/library/Smith/smWN.html?chapter_num=35#book-reader
Letöltés dátuma: 2022.08.15
45. SZABÓ F. - TÓTH E. - VANÓ P. (2009): Adózási ismeretek, Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös
46. VÁMOSI-NAGY SZ. (2011): Adótörvények 2011 I-II. Kompkonzult
Számítástechnikai és Tanácsadó Kft., Budapest

8. TÁBLÁZATOK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: A családi kedvezmény alakulása több eltartott esetén 19
2. táblázat: A szekunder adatok származási és vonatkozási időpontjai 27

Ábrák jegyzéke

1. ábra: Az 1988. évi adótábla 6
2. ábra: Az adókulcsok mértékének és számának alakulása..... 7
3. ábra: Az szja mértékének alakulása..... 8
4. ábra: Az adóalap megoszlása..... 9
5. ábra: A kiemelt adóbevételek 10 éves kumulált adatai 30
6. ábra: A minimálbér és az adóbevételek alakulása 31
7. ábra: A jövedelemtömeg megoszlása jövedelemsávonként 2011. és 2020. adóév 32
8. ábra: A bevallott jövedelmek sávós megoszlása 33
9. ábra: A jövedelmek származás szerinti megoszlása 34
10. ábra: A benyújtott szja-bevallások számának és megoszlásának alakulása 36
11. ábra: Az adót fizetők és nem fizetők számának alakulása..... 36
12. ábra: Az első házaspár adókedvezményének alakulása..... 37
13. ábra: A családi adóalapkedvezmény és az összes jövedelem alakulása..... 38
14. ábra: A fizetendő adó és a jövedelem viszonya, az adóterhelés alakulása 39
15. ábra: A nyilatkozatok és a kedvezményezett jellemzőinek alakulása 40
16. ábra: A felajánlott összeg és a kedvezményezett közötti megoszlás alakulása ... 40
17. ábra: A mezőgazdasági őstermelő adózásának lehetőségei..... 42

9. MELLÉKLETEK

M1. számú melléklet: Az 1988. évi új adórendszer relikviái :bruttósítás, bérjegyzék, munkáltatói jövedelemigazolás; adóbevallás előkészítése; APEH Átvételi elismervény (Forrás: saját anyag)

MAGYAR KÁBEL MŰVEK
SZEGEDI KÁBELGYÁR
6701 Szeged, Hutász u. 1.
Telefon: 12-344 FAX: 380-9618
Telefax: 83-222

Szeged, 1988. július 26.
Ugratás: Falkenstein J./mód
Ht. szám: 17-11/ 166./1987
Hír. szám:
Tárgy: Bőrmódosítás.

Szekeres Edit elvtársnő
részére
Helyben.

Írtesítom, hogy munkabérét 1987. július 1.napjától az alábbiakban állapítom meg:

fejlesztés: 100 Ft.
új bére : 3.500 Ft.

1988. 01. hó

Időszak:	Adat:	1988. 01. hó	1988. 02. hó	1988. 03. hó	1988. 04. hó	1988. 05. hó	1988. 06. hó	1988. 07. hó	1988. 08. hó	1988. 09. hó	1988. 10. hó	1988. 11. hó	1988. 12. hó	Összesen
Munkabérek	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Adó	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	1200
Nettó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

1988. február havi HAVIDIJAS BÉRFIZETÉSI JEGY

Szervezeti egység: PENZTAR Újralát

Szolg. neve: Szekeres Edit
Számla: 2-670927-1534

1988. február

Létszám: 128

Aláírás:

MKM Szegedi Kábelgyár 6724 Szeged Iktász u. 1

A kiadó neve, címe: _____

Jövedelemigazolás az 1988. évre

Szekeres Edit

név: _____ személyi szám: _____

I. A munkáltatói származó összes jövedelem, az alkalmazotti kedvezmény és a szakszervezeti díj levonása nélkül.

1. A munkáltatói származó összes jövedelem, az alkalmazotti kedvezmény és a szakszervezeti díj levonása nélkül.	65025
2. Munkáltatói származó jövedelem a munkáltatótól.	0
3. Egyéb jövedelem a munkáltatótól.	0

II. A jövedelemekről történő társasági, vagy szakszervezeti tagdíj viszonyban való levonásokról származó összes jövedelem a bevitt vagyon hozadékai nélkül.

2. Jövedelemekről történő társasági, vagy szakszervezeti tagdíj viszonyban való levonásokról származó összes jövedelem a bevitt vagyon hozadékai nélkül.	0
12. Egyéb jövedelem a társaságtól (a szakszervezettől).	0

Összesen (I+II): 65025

III. Alkalmazotti kedvezmény.

31. Alkalmazotti kedvezmény.	12000	32. Levont vagy befizetett szakszervezeti díj.	536
34. Levont adóelőleg.	1990		

A fentfeltüntetett adatok helyességét igazolom.

Kelt: Szeged, 1988. 02. 02.

P. H. SZÉKES
Szekeres Edit

IV. Az adózó nyilatkozata
Ha Ön 1988. február 20-á előtti időben a munkáltatójának átadta ezt a nyilatkozatot, akkor az 1988. évi személyi jövedelemadója a munkáltatója számolja el.

Aláírás előtt kérjük Önt, olvassa el a hátoldalon lévő tudnivalókat.

Kijelentem, hogy az 1988. évből az igazoltan feltüntetett jövedelemem és más forrásból, valamint a nyugdíjaimból kifizetett más adóbevallásom nem volt, és kötelezettem nem számoltok fel. Tudomásul veszem, hogy ezen nyilatkozatom adóbevallásnak minősül.

Az adóbevallás közzétételére megállapítottam a bevezetett igazolások alapján a következő kedvezményeket kérek:

35. Belföldi lakóhelyi juttatások 12 000 Ft.	
36. Foglalkozási vagy három és több gyermek után járó családtámogatás	
37. Alkalmazotti, köznevelési kötelezettségvállalásra fordított összeg	
38. A lakásadó megfizetése 20%-a, de legfeljebb 7500 Ft.	
39. Nyugdíj- és életbiztosítás díjának 20%-a, de legfeljebb 7500 Ft.	
40. Képzési és továbbképzési költségeinek 20%-a	

19. év _____ hó _____ nap.

* rakomány, átvétel, kifizetés átvétel.

B. Sz. ny. 15-23. r. sz. - Pécs - Nyomtatás - M 1992

MKM Szegedi Kábelgyár
Broszúránál Kiszámlázó VGMK

ADATSZOLGÁLTATÁS A NEM FÉRFIALKOZASBÓL
SZÁRMAZÓ BESEVEZENDŐ JÖVEDELEMRŐL
1988. év.

A dolgozó neve: Szekeres Edit
Személyi száma: 2-670927-1534

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Szeged, 1989. január 2

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

	éves bruttó kifizetés Ft.	éves nettó kifizetés Ft.	éves adóalap Ft.	Levont adóelőleg Ft.
éves bruttó kifizetés Ft.	33982			
éves nettó kifizetés Ft.	27156			
éves adóalap Ft.	33982			
Levont adóelőleg Ft.	6826			

Aláírás:

M2. számú melléklet: Az 1988. évi új adórendszer relikviái - 53. szja-bevallási nyomtatvány

Forrás: saját anyag

ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI ELLENŐRZÉSI HIVATAL **53**

Személyi jövedelemadó-bevallás az 1988. évről

Tisztelt Adózó Állampolgár!

A személyi jövedelemadózás új rendjében Önnek most első ízben kell eleget tennie jövedelembevallási és adófizetési kötelezettségének.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal munkáltsái a rendelkezésükre álló minden eszközzel segítenek abban, hogy Ön a szabályoknak megfelelően teljesítse állampolgári kötelezettségét.

Ezt az adóbevallást, amelyet Önnek ki kell töltenie, gondos előkészítéssel, a próbaküldetések során kapott javaslatokat is figyelembe véve alakítottuk ki.

Ez a munka számkra is új, ezért kérjük megértő együttműködését az eredményes lebonyolításhoz.

Jelölje
előnk

Figyelembe ajánljuk:

- A nyomtatványt nyomtatott betűkkel, vagy írógéppel töltsék ki. Csak a fehéren hagyott helyekre írjon.
- A küldéshez használja az Űlőmatricát!
- Ne felejtse, hogy minden olyan 1988-ban megszerzett adóköteles jövedelmét be kell vallania, amelyből még adót nem fizetett, beleértve azokat a jövedelmeket is, amelyekből az év során az adóelőleget levonták (vagy Ön megfizette).
- A jövedelem ellátásáért bírságot kell fizetni.
- Az adóbevallás titkos, abba csak az adóhatóságnak és a bíróságnak van betekintési joga.
- Az adóbevallás benyújtásával egyidejűleg feltehetően fizesse be az adóelőleget.
- Ha Önnek a befizetett adóelőlegeiből visszatérítés jár, azt itt jelölje X-szel.
- Ha Ön egyéni vállalkozó, akkor ezt az adóbevallást a vállalkozói adóbevallásával együtt legkésőbb 1988. február 28-ig nyújtsa be.
- Ha Ön nem egyéni vállalkozó, akkor az adóbevallását legkésőbb 1988. március 29-ig adja postára. Az adó megfizetése nem pótolja az adóbevallást.
- Ha az adóbevallásához a közérdekű számkra jövedelmek bevallására szolgáló kártya le van csatolva, jelölje azt X-szel.

A JÖVEDELMEK

Szám	Leírás	Forrásban előleg nélkül	A hivatal 1000 Ft
1	Munkaadóval szemben fizetett jövedelem, az alkalmazotti kedvezmény és a költségtérítési díj levonása nélkül. (Jelmű: 7. oldal)	52 265,-	
2	Térítés és egyéb szolgáltatásért származó jövedelem, a bérlet vagyon hozzájárulása nélkül. (Jelmű: 2. oldal)	17 372,-	
3	Munkaadóval szemben fizetett jövedelem, az alkalmazotti kedvezmény és a költségtérítési díj levonása nélkül. (Jelmű: 2. oldal)		
4	Tulajdonosi jövedelmek jövedelme, a 21. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
5	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
6	Munkaadóval szemben fizetett jövedelem, az alkalmazotti kedvezmény és a költségtérítési díj levonása nélkül. (Jelmű: 2. oldal)		
7	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
8	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
9	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
10	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
11	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
12	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
13	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
14	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
15	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
16	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
17	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
18	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
19	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
20	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
21	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
22	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
23	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
24	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
25	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
26	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
27	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
28	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
29	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
30	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
31	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
32	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
33	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
34	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
35	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
36	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
37	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
38	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
39	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
40	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
41	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
42	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
43	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
44	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
45	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
46	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
47	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
48	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
49	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
50	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
51	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
52	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
53	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
54	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
55	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
56	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
57	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
58	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
59	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
60	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
61	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
62	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
63	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
64	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
65	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
66	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
67	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
68	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
69	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
70	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
71	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
72	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
73	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
74	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
75	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
76	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
77	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
78	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
79	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
80	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
81	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
82	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
83	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
84	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
85	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
86	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
87	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
88	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
89	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
90	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
91	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
92	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
93	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
94	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
95	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
96	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
97	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
98	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
99	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
100	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
101	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
102	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
103	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
104	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
105	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
106	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
107	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
108	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
109	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
110	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
111	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
112	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
113	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
114	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
115	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
116	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
117	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
118	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
119	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
120	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
121	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
122	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
123	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
124	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
125	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
126	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
127	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
128	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
129	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
130	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
131	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
132	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
133	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
134	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
135	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
136	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
137	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
138	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
139	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
140	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
141	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
142	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
143	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
144	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
145	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
146	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
147	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
148	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
149	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
150	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
151	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
152	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
153	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
154	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
155	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
156	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
157	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
158	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
159	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
160	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
161	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
162	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
163	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
164	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
165	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
166	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
167	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
168	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
169	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
170	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
171	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
172	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
173	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
174	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
175	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
176	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
177	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
178	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
179	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
180	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
181	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
182	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
183	Jogi személyek jövedelme, a 22. sor összegére nézve. (Jelmű: 2. oldal)		
184			

M3. számú melléklet:

2.1.1. Gazdaságilag aktívak, bruttó átlagkereset, reálkereset (1960-2020)

forrás: Központi Statisztikai Hivatal, STATADAT

Év	Gazdaságilag aktív népesség száma, január 1., ezer fő ^a	Teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete a nemzeti gazdaságban, Ft	Egy keresőre jutó reálkereset indexe, 1960 = 100%
1960	4 735	1 575	100
1961	4 626	1 599	100
1962	4 544	1 638	102
1963	4 569	1 702	106
1964	4 653	1 757	109
1965	4 649	1 766	109
1966	4 666	1 856	112
1967	4 710	1 915	116
1968	4 802	1 928	118
1969	4 979	2 012	123
1970	5 127	2 222 ^b	129
1971	5 440	2 325	132
1972	5 491	2 450	135
1973	5 531	2 629	139
1974	5 563	2 831	147
1975	5 634	3 018	152
1976	5 679	3 174	153
1977	5 777	3 413	158
1978	5 742	3 687	163
1979	5 736	3 877	160
1980	5 470	4 098	158
1981	5 447	4 364	160
1982	5 437	4 651	158
1983	5 413	4 862	153
1984	5 392	5 452	149
1985	5 373	5 961	151
1986	5 361	6 435	155
1987	5 371	6 987	154
1988	5 284	8 968 ^c	146
1989	5 216	10 571	147
1990	5 108	13 446	142
1991	5 022	17 934	132
1992	4 510	22 294	131
1993	4 436	27 173	125
1994	4 251	33 309	134
1995	4 132	38 900	118
1996	4 064	46 837	112
1997	4 028	57 270	118
1998	4 008	67 764	122
1999	4 077	77 187	125
2000	4 116	87 645	127
2001	4 146	103 553	135
2002	4 096	122 482	153
2003	4 139	137 193	167
2004	4 174	145 520	166
2005	4 170	158 343	176
2006	4 223	171 351	182
2007	4 235	185 017	174
2008	4 175	198 964	175
2009	4 160	199 837	171
2010	4 177	202 525	174
2011	4 192	213 094	178
2012	4 245	223 060	172
2013	4 296	230 714	177
2014	4 385	237 695	183
2015	4 464	247 924	191
2016	4 538	263 171	205
2017	4 595	297 017	226
2018	4 618	329 943	244
2019	4 656	367 833	263
2020	4 657		

M4. számú melléklet: A személyi jövedelemadóhoz kapcsolódó kiemelt adatok 2011-2021

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

Megnevezés / Adóév	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bevallók száma összesen (fő)	4 495 237	4 463 820	4 494 661	4 575 002	4 624 677	5 067 665	5 026 993	5 065 442	5 061 292	4 949 830
Összevonás alá eső jövedelmet vallók száma (fő)	4 298 483	4 228 895	4 254 778	4 327 147	4 372 253	4 783 140	4 728 568	4 773 055	4 800 644	4 694 268
Összevonás alá eső jövedelem (mFt)	8 034 437	8 427 361	8 760 908	9 430 274	10 064 630	11 042 969	12 443 619	13 990 442	15 846 500	16 699 431
- ebből: munkaviszonyból származó (mFt)	7 242 002	7 670 447	8 017 754	8 661 470	9 250 269	10 169 900	11 461 542	12 867 231	14 504 944	15 269 631
- önálló tevékenységből származó (mFt)	309 299	319 187	317 729	339 802	359 068	372 598	400 713	475 672	524 785	553 059
- ebből: mg.ősterm tev.ből (tételes ktg.elsz, vagy 10% ktghányad) (mFt)	8 767	15 254	14 162	14 079	16 481	18 820	19 643	23 481	26 536	31 143
- egyéb jogcímen kapott jövedelem (mFt)	34 408	36 179	33 341	30 986	34 568	36 910	46 261	53 034	57 715	56 111
1 főre jutó összevonás alá eső jövedelem (mFt/fő)	1,869	1,993	2,059	2,179	2,302	2,309	2,632	2,931	3,301	3,557
- ebből: munkaviszonyból származó (mFt/fő)	1,903	2,034	2,083	2,205	2,318	2,337	2,699	3,010	3,369	3,620
Összevonás alá eső jövedelem sávós megoszlása										
0-0,5 mFt	2,4%	1,9%	1,8%							
0,5 - 1,0 mFt	7,1%	5,3%	5,0%							
0 - 1 mFt				6,4%	6,0%	6,0%	4,8%	3,7%	2,8%	2,7%
1 -1,5 mFt	14,2%	13,8%	12,3%							
1,5 - 2,0 mFt	12,3%	12,5%	11,9%							
1 - 2 mFt				22,7%	21,0%	19,0%	14,3%	8,9%	7,4%	6,2%
2,0 - 4,0 mFt	29,4%	32,1%	32,8%							
2 - 3 mFt				18,4%	18,2%	17,7%	18,4%	19,1%	15,4%	13,0%
3 - 4 mFt				14,5%	14,3%	14,5%	15,0%	15,4%	14,3%	13,2%
4,0 mFt fölött	34,6%	34,5%	36,1%							
4 - 6 mFt				14,7%	15,8%	16,8%	18,9%	20,9%	22,8%	23,7%
6 - 20 mFt				18,6%	19,9%					
6 - 8 mFt				-	-	8,2%	9,2%	10,5%	12,4%	13,7%
8 - 10 mFt				-	-	4,8%	5,3%	6,0%	7,1%	7,8%
10 - 20 mFt				-	-	8,1%	9,0%	10,2%	12,0%	13,2%
20 mFt felett				4,8%	4,9%	4,9%	5,1%	5,3%	6,0%	6,6%
Első házaskedvezménye (mFt)					3 168	14 505	21 685	22 294	22 994	27 972
Összevont adóalapot csökkentő családi kedvezmény (mFt)	1 126 193	1 151 071	1 158 205	1 189 331	1 218 640	1 409 885	1 545 340	1 692 217	1 830 576	1 817 577
Számított adó (mFt)	1 452 380	1 265 061	1 216 424	1 318 538	1 414 848	1 442 790	1 631 493	1 841 393	2 098 942	2 206 632
Adót csökkentő kedvezmények (mFt)	370 492	10 123	10 999	12 585	14 340	13 714	17 228	21 835	25 548	28 220
Adókedvezmények adóhoz viszonyított aránya (%)	25,5%	0,8%	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	1,1%	1,2%	1,2%	1,3%
Az összevont adóalapot terhelő, kedvezményekkel csökkentett adó (mFt)	1 107 347	1 255 400	1 205 900	1 306 508	1 401 158	1 429 813	1 615 424	1 820 955	2 074 964	2 180 209
Adóterhelés (%)	13,8%	14,9%	13,8%	13,9%	13,9%	13,0%	13,0%	13,0%	13,1%	13,1%
Elkülönülten adózó jövedelem (mFt)	551 751	575 557	645 545	746 318	892 195	1 041 257	1 164 163	1 490 389	1 683 825	1 813 561
Elkülönülten adózó jövedelem adója (mFt)	95 962	100 891	112 370	129 020	152 704	167 868	185 565	235 828	264 971	281 725
Összes jövedelem (mFt)	8 586 188	9 002 918	9 406 453	10 176 592	10 956 825	12 084 226	13 607 782	15 480 831	17 530 325	18 512 992
Fizetendő adó (mFt)	1 204 472	1 356 862	1 318 334	1 435 817	1 554 082	1 597 826	1 801 201	2 056 983	2 340 150	2 462 170
Adót fizetők száma (fő)	3 343 260	4 000 162	4 009 937	4 111 444	4 165 995	4 594 271	4 554 260	4 611 890	4 649 333	4 507 505
1 adófizetőre jutó fizetendő adó (eFt/fő)	360	339	329	349	373	348	395	446	503	546

M5. számú melléklet: Kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei 2012-2021. adóévek

adatok milliárd Ft-ban

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

adónem/adó	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
TB	892,6	949,5	1 027,4	1 095,9	1 159,3	1 330,0	1 575,3	1 703,8	1 801,2	2 057,1
SZOCHO	2 410,2	2 563,5	2 774,1	2 959,0	3 130,2	2 926,0	3 071,9	3 322,5	3 152,2	3 188,5
ÁFA	2 747,4	2 809,6	3 035,6	3 285,7	3 290,3	3 525,3	3 928,7	4 532,4	4 669,0	5 397,2
SZJA	1 498,4	1 504,6	1 589,1	1 688,6	1 717,6	1 920,0	2 177,4	2 424,6	2 527,7	2 888,6
JÖV	929,4	897,3	918,9	998,4	1 011,8	1 022,1	1 111,9	1 176,4	1 196,0	1 243,4
TAO	342,3	322,5	394,8	548,8	683,1	624,9	380,4	303,3	406,5	558,0
PÜTRI	-	259,6	277,9	207,7	199,1	217,3	233,2	243,4	217,8	233,1
EGBIZT	95,6	13,1	12,5	-	-	-	-	-	-	-
NFA JÁR	172,2	122,6	135,8	145,0	224,0	370,8	197,7	285,0	228,4	250,9
ILL	81,1	74,4	89,7	104,6	127,1	142,9	160,4	183,5	178,7	197,3
EÜHJ	108,2	138,6	152,9	166,4	187,4	177,1	174,8	42,0	0,5	-
KATA	-	28,3	42,2	54,4	69,9	98,2	125,0	158,5	158,2	195,8
PÜKÜL	84,9	139,1	148,6	147,5	70,5	61,3	50,3	53,6	66,0	61,4
EVA	146,5	110,0	96,8	89,4	81,1	63,6	54,1	43,4	1,7	-
ENERG	81,6	3,9	0,0	-	-	-	-	-	-	-
EGYÉB	680,4	764,6	790,4	846,4	841,7	922,2	1 011,3	1 052,7	1 209,0	1 301,8
MIND	10 218,0	10 722,6	11 486,7	12 337,8	12 793,1	13 401,7	14 252,5	15 525,1	15 812,9	17 573,1

M6. számú melléklet: Kimutatás az szja 1+1% elszámolásáról 2011-2021

adatok milliárd Ft-ban

Forrás: a NAV évkönyvei alapján saját szerkesztés

megnevezés / adóév	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Érvényesen nyilatkozatok /db	3 218 562	3 402 267	3 348 712	3 488 525	3 572 969	3 317 446	3 082 513	3 197 023	3 234 611	3 359 488
Civil szervezetre	1 894 175	1 945 135	1 991 154	2 062 275	2 112 140	1 945 764	1 797 742	1 694 732	1 646 282	1 666 081
Egyházi / vallási közösségre	1 324 387	1 457 132	1 357 558	1 426 250	1 108 834	1 046 362	993 955	1 225 777	1 396 881	1 522 906
Ktv előirányzatra	-	-	-	-	351 995	325 320	290 816	276 514	191 448	170 501
Civil szervezet	31 378	31 280	31 270	25 362	25 779	26 420	27 223	27 645	28 031	28 265
Egyházi / vallási közösség	90	32	32	32	31	31	31	31	114	136
Ktv előirányzat	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Felajánlott összeg összesen /millió Ft	12 613	13 229	12 512	13 648	14 538	13 714	14 489	16 545	18 790	20 722
Civil szervezetre	7 322	7 519	7 349	7 979	8 494	7 945	8 322	8 802	9 736	10 554
Egyház / Vallási közösségre	5 291	5 710	5 163	5 669	4 624	4 425	4 761	6 254	7 883	9 038
Ktv előirányzatra	-	-	-	-	1 420	1 344	1 406	1 489	1 171	1 130

M7. számú melléklet: Progresszív adótábla modell– Javaslat egy lehetséges személyi jövedelemadó rendszerre

adatok Ft-ban

Forrás: kulcs-soft.hu alapján saját szerkesztés

Megnevezés	Minimálbér				Átlagbér		Magas jövedelem				Összesen	
	élő	új	élő	új	élő=új	élő=új	élő	új	élő	új	régi	új
Havi Bruttó jövedelem	161 000	161 000	161 000	161 000	403 600	403 600	583 333	583 333	583 333	583 333	2 295 866	2 295 866
Gyerekek száma	0	0	2	2	0	2	0	0	2	2	0	0
Adókulcs	15%	5%	15%	5%	15%	15%	15%	20%	15%	20%	15%	13%
Éves Bruttó jövedelem	1 932 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000	4 843 200	4 843 200	6 999 996	6 999 996	6 999 996	6 999 996	27 550 392	27 550 392
Éves számított adóalap	1 932 000	1 939 200	1 932 000	1 939 200	4 843 200	4 843 200	6 999 996	6 999 996	6 999 996	6 999 996	27 550 392	27 564 792
Adóalap kedvezmény érvényesíthető összege	0	0	1 932 000	1 939 200	0	3 199 920	0	0	3 199 920	3 199 920	8 331 840	8 339 040
Kedvezményekkel csökkentett éves adóalap	1 932 000	1 939 200	0	0	4 843 200	1 643 280	6 999 996	6 999 996	3 800 076	3 800 076	19 218 552	19 225 752
Éves számított adó	289 800	96 960	0	0	726 480	246 492	1 049 999	1 399 999	570 011	760 015	2 882 783	3 229 946

NYILATKOZAT

a szakdolgozatnyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Szekeres Edit
A Hallgató Neptun kódja: J09TPU
A dolgozat címe: Személyi jövedelemadó, mentességek, kedvezmények
A megjelenés éve: 2022
A konzulens tanszék neve: Károly Róbert Campus

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, s az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

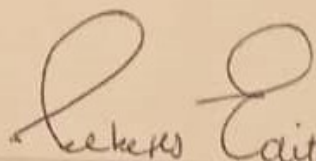
Ha a fenti nyilatkozattal valótlant állítottam, tudomásul veszem, hogy a Záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkor szellemi tulajdonkezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitóri rendszerébe.

Kelt: 2022 év október hó 30 nap

Hallgató aláírása

KONZULTÁCIÓS NYILATKOZAT

Szekeres Edit (név) (hallgató Neptun azonosítója: J09TPU) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védelemre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Gyöngyös, 2022. október 28.

Belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.